Authorized by — Lizenz — Izdošanas atļauja: ICD-OMBG :: Atbildīgais redaktors — Editor in-Chief: Kārlis Rabācs, vietnieks: Aleksandrs Liepa, redakcijas sekretārs: Maksis Čulītis; redaktori: Andrējs Rudzis (Minchenē), Harijs Mindenbergs (Eslingenā), Arnolds Šmits (sports), Zigurds Bārda (techniskais iekārtojums)

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 28 (35)

Piektdien, 1947. g. 18. IV.

Iznāk otrdienās un piektdienās :: Izdevējs: Bavārijas apgabala latviešu komitejas uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa:: Redakcija: Günzburg/D. Bürgerm. te - Landmann - Pl. 7, t 92 :: Printed by Schwäb. Volksblatt, Günzburg/Don., Bürgerm. - Landmann-Pl. 7:: Metiens — Circulation: 1000

60 dienu pārtikas deva visiem DP repatriantiem

ĢENERĀĻA KLEJA PASKAIDROJUMS

Amerikāņu bruņoto spēku virspavēlnieks Eiropā ģenerālis Klejs īpašā paskaidrojumā visiem Apvienoto Nāciju DP paziņoja jaunu plānu repatriācijas veicināšanai, saskaņā ar kuru ikviens nometnē vai ārpus tām dzīvojošs DP, kas, sākot ar 15. aprīli, brīvprātīgi izšķiras atgriezties dzimtenē, saņems 60 dienu pārtikas devu papildus parastajai celam izsniedzamai pārtikai. Šādu rīkojumu devusi ASV valdība ar amerikāņu armijas starpniecību Vācijā. Papildus devu izsniedz neatkarīgi no DP vecuma un nosūta ar to pašu vilcienu, ar kuru dodas ceļā paši repatriējamie. Pagājušā gadā pārtikas prēmiju saņēma visi 48.000 poļu DP, kas trīs mēnešu periodā no amerikāņu joslas atgriezās dzimtenē. Pašreizējo prēmiju saņems visu tautību DP un žīdi. Kopīgais nometnēs un ārpus tām dzīvojošo DP skaits amerikāņu joslā ir 530.000, no tiem 153.000 poļu, 53.000 Polijas ukrainu, 153.000 žīdu un 104.000 baltiešu. Plānu reālizēs saskaņā ar amerikāņu nosacījumu, ka repatriācijai jānotiek brīvprātīgi.

Savā paziņojumā ģenerālis Klejs norāda, ka poļu repatriācija pagājušā gadā noritējusi gludi un kopš oktobra visi poļu repatrianti pēc atgriešanās dzimtenē saņēmuši viņiem piešķirto pārtikas prēmiju. Agrā bargās ziemas iestāšanās varbūt daudzus pamudinājusi atlikt mājās braukšanu uz pavasari. Tādēļ tagad dota jauna izdevība repatriēties un saņemt 60 dienu pārtikas devu. „Tos no jums," teikts ģenerāļa Kleja paziņojumā, „kas atzītu par labāku palikt amerikāņu joslā Vācijā un nevis doties mājup, sagaida nenoteikts stāvoklis. Amerikāņu tautas atbalsts ar amerikāņu armijas starpniecību nevar turpināties ilgi. Arī kādas starptautiskas organizācijas sniedzamās palīdzības apmēri ir nenoteikti. Es ceru, ka jūs labāk izmantosat izdevīgo iespēju šo pavasari brīvprātīgi atgriezties mājās, nekā raudzīsaties pretim nezināmai nākotnei, paliekot Vācijā."

Pēc „Stars and Stripes" ziņām, uz 15. martu UNRRAs aprūpi amerikāņu joslā saņēma pavisam 366.053 nometnēs dzīvojoši DP. To skaits marta pirmajā pusē samazinājies par 24.481. Vācu saimniecībā amerikāņu joslā tai laikā dzīvoja 166.000 DP. No nometnēs dzīvojošiem bija 43.178 latvieši, 28.030 lietuviešu un 14.308 igauņi. Kopš kara beigām repatriējušies pavisam 2.483.960 DP.

Pēc UNRRAs ģenerāldirektora Ruksa Romā teiktās runas izplatījās ziņas par it kā gaidāmu piespiedu repatriāciju gadījumā, ja, UNRRAi izbeidzot darbību, vēl nebūtu sākusi darbu IRO. Pēc tam, kad šīs baumas atsauca angļu okupācijas iestādes Vācijā, atsaukumu devis arī amerikāņu militārās valdības kara gūstekņu un DP nodaļas vadītājs Harijs Meseks. Kaut gan militārā valdība kopā ar amerikāņu armiju Eiropā cenšas Apvienoto Nāciju DP pierunāt atgriezties dzimtenē, atbildība par pārvietotajām personām amerikāņu joslā piekrītot vienīgi amerikāņu bruņoto spēku komandierim Eiropā. UNRRAi uzdota vienīgi pārvalde, bet nekad nav nodota atbildība par DP. Esot drošs, ka arī pēc UNRRAs darbības izbeigšanās Apvienoto Nāciju DP piespiedu repatriācija no amerikāņu joslas nenotiks.

Reuters ziņo no Londonas, ka Vācijas angļu joslā uz laiku novietos 12.000 dienvidslavu DP, kas patlaban atrodas angļu nometnēs Itālijā. Vienošanos par to panācis Anglijas pārstāvis Starpvaldību bēgļu komitejā sērs Rendels sarunās ar angļu un itaļu iestādēm Itālijā. Dienvidslavijas valdība, kas par šo plānu informēta, savu viedokli vēl nav izteikusi. Šīgada pirmā lielākā repatriācijas akcijā no angļu joslas 480 dienvidslavu DP no Hamburgas, Dipholcas un Paderbornas 5 dienu braucienā cauri angļu un amerikāņu joslai, Austrijai un Ungārijai devušies uz dzimteni. Pēc mēneša sekos otrs šāds repatriantu vilciens. Beidzot panākta arī vienošanās starp Polijas valdību un amerikāņu militāro valdību Vācijā par transita maksu no Francijas repatriējamiem poļiem. Paredzams, ka Polijas valdībai par repatriantu vilcienu caurlaišanu amerikāņu joslai būs jāmaksā 25.000 dolaru. Polija paredz no Francijas repatriēt pavisam ap 50.000 personu.

DENA ziņo, ka amerikāņu kara veterānu komitejas priekšsēdis Čarzs Butijs vēstulē kongresam ieteicis paātrināt likumdošanu par 400.000 DP ielaišanu ASV nākošo četru gadu laikā. Palestīnas valdība šonedēļ pieņēmusi likumu, kas atļauj divkārt palielināt nākošajās 30 dienās Palestīnā ielaižamo žīdu skaitu — līdz 3000. Franču joslā, Zārbrikenā, nesekmīgi nobeidzies 270 žīdu vīriešu, sieviešu un bērnu mēģinājums nokļūt Francijā un no turienes tālāk uz Palestīnu. Žīdu izceļotāju grupa bija devusies ceļā pirms astoņām dienām no Minchenes. Lielākā daļa grupas dalībnieku bijuši bez naudas līdzekļiem un tikai ar niecīgiem divu dienu pārtikas krājumiem. Grupā bijuši arī vairāki zīdaiņi un sievietes mātes stāvoklī. Izceļotāju mērķis bijis Marseļa, bet iestādes viņus aizturējušas, ka tie bijuši vairs tikai dažus kilometrus no sava pirmā mērķa — Francijas robežas, un novietojusi DP nometnē Kaselē.

Belzenes DP nometnes 10.000 žīdu DP otrdien, Belzenes koncentrācijas nometnes atbrīvošanas otrās gada dienas svinīgā sanāksmē apelēja pie UN un Lielbritanijas — atļaut viņiem emigrāciju uz Palestīnu.

DENA, NYHT

Prelimināras sarunas par iebraukšanu Kanādā

Sūtnis K. Zariņš no Londonas informē:

„Man ar vienu no sūtniecības sekretāriem bija saruna ar Kanādas imigrācijas pārstāvi Londonā. Sarunu uzsākot, mūsu Kanādas draugs paskaidroja, ka mēs nākuši trīs, četras dienas par agru, jo pašlaik Otavā notiekot sarunas un viņu viedoklis vēl galīgi izkristallizējies neesot, bet būšot vistuvākā laikā.

4. aprīlī ar „Aquitania" uz Kanādu izbraukšot kādas 50 ģimenes, tie visi esot tādi, kam Kanādā radinieki un kas viņus nominējuši un garantējot uzturēšanos. Priekšroku vēl vienmēr dodot tiem, kam radi Kanādā. Otrā kārtā nākot tādi, kam būtu 2000 dolaru kapitāls dzīves uzsākšanai. Tālāk Kanāda interesējoties arī par laukstrādniekiem, meža strādniekiem un kalnračiem. Šais katēgorijās uzņemšot vieniniekus.

Uz aizrādījumu, ka Eslingenā kāds Herijs (Mr. Herry) reģistrējot speciālistus inženierus, ārstus, agronomus, mūzikas profesorus utt, skaitā 550 ģimenes, kuras pārvedīšot uz Londonu tālāksūtīšanai uz Kanādu, viņš atbildēja, ka tas liekoties par tālu iztulkots. Viņam neesot ziņu par tādu reģistrēšanu. Esot gan Kanādas darbinieku grupas, kas uzturoties Vācijā un Starpvaldību bēgļu komitejas uzdevumā vācot informāciju par pieejamām bēgļu katēgorijām, bet šāda ziņu vākšana esot informātīvas dabas, lai Kanādas valdība varētu zināt, cik speciālistu un kādas personas dažādās nozarēs būtu pieejamas, kad braukšana uz Kanādu būtu iespējama. Šīs grupas arī pārbaudot tos, kuŗus nominējuši viņu radinieki Kanādā.

Uz mūsu norādījumu, ka Hamburgā un Lībekā kāda kanādiešu māsa arī reģistrē ārstus, mūsu sarunu biedrs neko nezināja teikt."

Staļins pieņem Maršalu

SĀKS SARUNAS PAR PADOMJU PARĀDA ATMAKSU ASV

ASV ārlietu ministrs Maršals otrdien 90 minūtes apspriedās ar ģenerālisimu Staļinu. Par sarunām viņš tomēr presei neko tuvāku ziņot negribēja. Pēc DENAs ziņām, vispār pieņemot, ka Maršals gribējis panākt, lai Staļins atsauc padomju iebildumus par četru valstu paktu Vācijas atbruņošanai un demilitārizācijai un lai pārbaudītu padomju reparāciju prasības.

Apspriedē kopā ar Maršalu piedalījās ASV vēstnieks Maskavā Bedels Smiss un ASV ārlietu ministrijas tulks. Maršals nav ziņojis arī par to, kādi padomju pārstāvji piedalījušies sarunā.

Ārlietu ministru padome pirmdien un otrdien apsprieda Maršala ierosināto četru valstu pakta noslēgšanu uz 40 gadiem Vācijas atbruņošanai un demilitārizācijai. Principā tam piekrituši visi ārlietu ministri, bet, kamēr angļu un franču pārstāvji prasījuši tikai sīkus papildinājumus, Molotovs iesniedzis padomei savu priekšlikumu, kas pēc pārējo ministru ieskatiem pilnīgi grozot pakta ķēgu un nozīmi. Maršals padomju priekšlikumu noraidījis, aizrādīdams, ka, piemēram, Rūras apgabala izkārtojums, denacifikācija, agrārā reforma, reparāciju nodrošināšana un citi noteikumi padomju priekšlikumā nemaz neietilpst pakta uzdevumos. Sarunas, pēc DENAs informācijas, atkal nonākušas strupceļā un trešdien un ceturtdien ārlietu ministri stājušies pie nākošā dienas kārtības punkta — Vācijas ogļu jautājuma pārrunāšanas.

Jau pirms šīm apspriedēm Molotovs izteicies pret Zāras apgabala saimniecisku iekļaušanu Francijā, kam, kā zināms, piekritušas rietumu valstis. Franču laikraksts „Le Monde" raksta, ka Francija Maskavas sarunās esot „iedzīta starp diviem blokiem." Molotovs Zāras jautājumā tēlojot divkosīgu lomu, ar ko Padomju Savienība cerot saimnieciski un politiski iegūt. Padomju Savienība atkārtoti izstiepjot taustekļus pēc Rūras apgabala, kam angļi arvien vairāk pretojoties. Ja Padomju nodomi Rūrā neizdošoties, tad Maskava uzņemšoties Vācijas rietumu robežu aizstāvja lomu.

TASS ziņo, ka sāksies padomju un amerikāņu sarunas par kara laika aizdevuma atmaksu. Par padomju delegācijas vadītāju iecelts vēstnieks Vašingtonā Novikovs. Viņš pašlaik atrodas Maskavā, bet uzsāks sarunas, tiklīdz atgriezīsies ASV. Reuters ziņo, ka Padomju Savienības parāds ir 11 miljardu dolaru liels. Padomju Savienība ir pēdējā valsts, kas vēl nav vienojusies ar amerikāņiem. ASV vairākkārt iesniegusi notas, prasīdama sarunu sākšanu, bet līdz šim uz tām nav atbildēts. Martā kongresā ierosināts likums, kas aizliegtu jebkādu preču izvešanu uz Padomju Savienību, kamēr nebūs nokārtots parāda jautājums.

Nedēļas sākumā ASV prezidenta vēlēšanām izraudzītais republikāņu kandidāts Stasens paziņojis, ka ģenerālisims Staļins viņam privātā sarunā paskaidrojis, ka esot cerības uz to, ka Padomju Savienība atcels preses cenzūru. Par pārējo sarunas daļu Stasens nav neko ziņojis, bet piebildis, ka pēc atgriešanās ASV viņš stāstīšot amerikāņiem par saviem novērojumiem Padomju Savienībā.

DENA

ASV atbalsīs patstāvīgas Dienvidkorejas dibināšanu

Ārlietu ministrs Maršals paziņojis Padomju Savienībai ASV nodomu nekavējoties atbalstīt neatkarīgas Dienvidkorejas valsts nodibināšanu. Notā Molotovam Maršals paskaidro, ka ASV spiestas uzsākt patstāvīgu rīcību savā Korejas joslā, jo Padomju Savienība nav nekā darījusi joslu apvienošanas labā. Ziemeļkorejas padomju virspavēlnieks noraidījis priekšlikumu par kustības brīvību un brīvu saimniecisku apmaiņu joslu starpā. Tas kavējot Korejas tautas brīvprātīgu politisku apvienošanos un radot nopietnas saimnieciskas grūtības. Korejā neesot vērojams nekāds īsts progress, jo padomju virspavēlnieks pastāvējis uz tādu nokārtojumu, kas nozīmētu nobīdīt pie malas Korejas demokratisko partiju vairākumu. Maršals ieteicis iespējami drīz sanākt pagājušā gada martā nodibinātajai jauktajai amerikāņu - padomju komisijai, kurai bija uzdots piedalīties demokratiskas Korejas valdības izveidošanā.

DENA

Degols nodibinājis franču tautas ūniju

Ģenerālis Degols 16. aprīlī paziņojis, ka nodibinājis jaunu politisku „kustību", pats stājies tās priekšgalā un reizē atvēris biroju, kur var pieteikties visi, kas vēlas viņam sekot. Pirmajā dienā pieteikušies 2000 Francijas valsts prezidents Oriols plašākā runā vērsies pret jauno kustību, kas apdraudot Francijas satversmi un iekšējo mieru.

Oriols uzsvēris, ka Francijai pašlaik esot jāveic pārāk daudz praktisku un neatliekamu uzdevumu, lai tā varētu atļauties nodarboties ar doktrināriem strīdiem.

Oriols runājis Tulonā pirms izbraukšanas uz Ziemeļafriku, kur pēdējā laikā atkal sākušies nopietni nemieri. Arī Degols esot sācis savu kampaņu, lielā mērā balstīdamies uz Ziemeļafrikas noskaņojumu.

Komūnistu un sociālistu laikraksti asi uzbrūk Degola nodomam radīt „franču tautas ūniju". Ar to ģenerālis gribot ievadīt „krusta karu pret demokratiju" tādā brīdī, kad Francijai visvairāk vajadzīgs miers jaunuzbūves darbam. Konservatīvais laikraksts „L'Epoque" turpretim apgalvo, ka demokratijai nav no Degola jābaidās, jo viņš savas reformas grib izdarīt ar demokratiskiem paņēmieniem. Ap Degolu varot pulcēties visi, kas pirmā vietā liek nacionālās intereses. Neatkarīgais „Matin" izteic domu, ka Degols rekrūtēšot savus piekritējus no MRP un sociālistu aprindām. Pēc DENAs informācijas, paši Degola līdzstrādnieki cerot iegūt sev divas trešdaļas no visiem Francijas vēlētājiem, proti, tos 8 miljonus, kas saskaņā ar Degola aicinājumu savā laikā balsojuši pret jauno Francijas satversmi un arī tos 8 miljonus, kas no balsošanas par satversmi atturējušies. Vasarā vai rudenī Francijā esot gaidāma parlamentāra krize pašas Francijas un arī koloniju grūtību dēļ, pie kam esot sagaidāms, ka tad sāksies konflikts starp komūnistiem un pārējiem pašreizējās valdības ministriem. „Epoque" parežo, ka Ramadjē valdībai būšot jāatkāpjas un tās vietā varētu stāties Leona Blūma vai kāda MRP politiķa valdība.

DENA

Atkāpusies Somijas valdība

AP ziņo, ka Somijas valdība atkāpusies tāpēc, ka zemnieku partijas pārstāvji atteikušies palikt valdībā. Politiskā krize sākusies zemnieku partijas iebildumu dēļ pret algu paaugstināšanu transporta strādniekiem. Zemnieku partija domā, ka Somija atrodas uz inflācijas sliekšņa. Jauno valdību cer sastādīt, pieaicinot tajā vismaz visas 5 lielākās somu partijas.

Somu noteicējas aprindas izteikušas bažas, ka ārzemēs valdības krizi varētu pārspīlēt, jo tā notiek Somijas līguma parakstīšanas priekšvakarā. Patiesībā tomēr valdības demisijai neesot nekāda sakara ar ārpolitiku. Bijušais ministru prezidents Pekala joprojām baudot pilnīgu Padomju Savienības uzticību.

NYHT

Sašutums ASV pret Vollesu

TRUMENS IEROSINA GROZĪT NEITRĀLITĀTES LIKUMU

Bijušais ASV tirdzniecības ministrs Henrijs Volless, ko Trumens atcēla par uzbrukumiem Bernsa ārpolitiskajai līnijai, kopš kāda laika uzturas Anglijā un daudzās runās asi vērsies pret Trumena priekšlikumiem palīdzēt Grieķijai un Turcijai, apgalvodams, ka Trumena politika radot kara draudus. Vollesa runas izpelnījušās nepatiku angļu un arī pašu amerikāņu presē. Izteikti priekšlikumi likt Vollesam atgriezties Savienotās Valstīs. Kongresa komisija pretamerikāniskas rīcības izmeklēšanai tagad paziņojusi, ka uz Vollesu varētu attiecināt 1799. gadā izdoto „Logana aktu". Šis vecais likums paredz, ka ASV pilsoņus, kas „sniedz svešai valstij padomus vai palīdzību, lai ar to iespaidotu amerikāņu politiku", var sodīt ar trim gadiem cietuma un ar naudas sodu līdz 5000 dolariem. ASV ģenerālprokurors tomēr paskaidrojis, ka neesot uzaicināts ievadīt prāvu pret Vollesu un pats uz savu ierosmi arī nedomājot to darīt. Trumens par Vollesa rīcību nav izteicies. „New York Herald Tribune" ievadrakstā par Vollesa rīcību aizrāda, ka Eiropā šīm runām veltot nevajadzīgi lielu vērību pārpratuma dēļ. Eiropieši iedomājoties, ka Volless ir ievērojams amerikāņu politiķis, lai gan patiesībā viņš esot tikai neliela laikrakstiņa izdevējs. Vairāki laikraksti un radio komentātori izteikušies, ka patiesībā Vollesa runas par „amerikāņu radikālo imperiālismu" kalpojot tikai ASV un Padomju Savienības attiecību pasliktināšanai, padomju laikraksti iespiežot Vollesa izteicienus „ar lielu prieku".

Kamēr senātā turpinās debates par palīdzību Grieķijai un Turcijai, prezidents Trumens ierosinājis grozīt ASV neitrālitātes likumu, lai valdībai dotu iespēju izdot rīkojumu, kas aizliedz amerikāņu ieroču izvešanu uz tādām valstīm, kas nav ASV draudzīgas. Trumens paskaidrojis, ka, „ja kādreiz atkal rastos kara briesmas, būtu neciešams stāvoklis, ka ASV spiestas palīdzēt valstīm, kas varētu vēlāk karot pret mums." Ar jauno likumu amerikāņi pēc Trumena domām labāk varētu kontrolēt starptautisko ieroču tirdzniecību.

Un Drošības padomē, turpinoties debatēm par Grieķijas jautājumu, Gromiko no jauna pieprasījis iecelt komisiju, kas pārbaudītu amerikāņu palīdzību Grieķijai un Turcijai.

DENA

Arī Brazilija apsver komūnistu partijas slēgšanu

ASV ārlietu ministrijas informācijas nodaļas vadītājs valstssekretārs Viljems Bentons atbildējis padomju rakstnieka Iljas Ērenburga uzbrukumiem, ko viņš komūnistu propagandas izdevumā „Kultūra un dzīve" bija vērsis pret amerikāņu radio raidījumiem krievu valodā. Bentons izteicis prieku, ka arī Ērenburgs klausoties šos raidījumus. Tā esot pirmā reize, kad padomju prese šo raidījumu vispār atzīmējusi, un reizē zīme, ka programmas panākumi lielāki nekā to pēc līdzšinējiem ziņojumiem varētu spriest. Ērenburgs savā rakstā, starp citu, bija izteicies, ka „Amerikas balss" parastās putekļu sūcēju reklāmas vietā tagad reklamējot ļoti nepopulāru preci, mēģinot attaisnot Amerikas politiku.

ASV komūnistu partijas ģenerālsekretārs Daniels Denī galīgi atteicies nodot liecību kongresa „pretamerikāņu aktivitātes komisijā". Rakstā kongresam Denī paskaidro, ka tam neesot tiesību izsaukt liecinieku pavēles kārtībā. Kongress nolēmis ievadīt sūdzību pret Denī un vēl diviem amerikāņu komūnistu vadītājiem — Gerhardu Eisleru un Leonu Džozefsonu, kas arī iepriekš bija liegušies ierasties komisijā. Komūnistu partijas propagandas kampaņā pret partijas varbūtēju slēgšanu „New York Times" bija ievietots veselu lappusi liels sludinājums, kurā šo projektu apzīmē par ASV pirmo soli uz fašismu.

DENA tālāk ziņo, ka komūnistu partijas slēgšanu apsverot arī Brazilijas augstākā tiesa. Sēdi, kurā jautājumu apsprieda, apsargājuši daudzi detektīvi, bet ielās patrulējusi militārā policija. Lietas izmeklēšana atlikta.

Prezidents Trumens preses konferencē izteicies, ka valsts demokratisko iekārtu neapdraudot komūnisti iekšzemē. Pēc viņa domām ASV nekad nekļūšot komūnistiskas, jo amerikāņiem esot pārāk daudz vesela sadrēta.

DENA, UP

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER
Nr. 28 (35) 1947. g. 18. aprīlī

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas.

LABĀ SLAVA

Diemžēl, pasaules likums ir tāds, ka, svešniekiem sastopoties, ārīgas, patiesībā nesvarīgas pazīmes un īpašības bieži kļūst svarīgākas par gara spējās un īpašībās fundētām cilvēka vērtībām. Nereti atgadās, ka ar cilvēku, kas mums pirmā mirklī kāda ārīga sīkuma dēļ šķiet nesimpatisks, nemaz necenšamies tuvāk iepazīties un tā paliekam neziņā par viņa prātu un garu. Pie pirmās iepazīšanās labi sasieta kakla saite, nospodrinātas kurpes, gludi noskūts vaigs dažreiz var līdzēt vairāk nekā cildenas domas, pamatīgas zināšanas un visdaiļākā mākslas pazīšana.

Mums, latviešiem svešumā, šķiet, der apdomāt šo varbūt ačgārno patiesību taisni tāpēc, ka mūsu garam un izjūtai tāda ārīga pieeja liekas tik aplama. Mēs esam paraduši vērtēt tautas un atsevišķus cilvēkus tikai pēc viņu kultūras un ne pēc to civilizācijas sasniegumiem. Bet, ja mums tagad un nākotnē būs svarīgi satikties ar citām tautām, tad tās katrā ziņā būs tautas, kas civilizācijas formas vērtē daudz augstāk nekā mēs. Cilvēks, kas pusdienas ēdot balsta abu roku elkoņus uz galda, pie mums varbūt skaitās drusku paslinks, bet jau Vācijā, nemaz nerunājot par Angliju vai Skandināviju, kaut cik labi audzinātā sabiedrībā tas ir „pilnīgi neiespējams". Tādu cilvēku, kas uzdrošinās pie galda zupu nevis ēst, bet „strēbt", otrreiz uz pusdienām nelūgs.

Tie, kas ar mums iepazinušies kaut cik tuvāk, nešaubās par mūsu kultūras līmeni. Bet tādu pazīņu ir maz. Lielais vairums vēro mūs vismaz ar aizdomām: — Sak, redzēs, redzēs, kā viņš izturēsies. Un šiem aizdomīgajiem pietiek saskatīt mūsu vidū vienu, kas neizpilda sīkās, nesvarīgās, ārīgās, bet vērotāja zemēs pieņemtās konvencionālās normas, lai tas priecīgi iesauktos: „Re, ka mums bija taisnība! Kurš kārtīgs cilvēks tā uzvedas?" — Arī tas neko nelīdzēs, ka deviņiem citiem no desmita nevarēs neko piemest. Tos — un nevis vienu grēka āzi — uzskatīs par izņēmumiem.

Ja atzīstam, ka labas attieksmes ar tām tautām, kuru vidū mums jādzīvo, ir mums svarīgas, tad papūlēsimies arī ārīgi parādīt sevi labākā gaismā. Diemžēl, tas ne vienmēr tā notiek.

Tiesa gan, var iebilst: dažam labam latvietim te trimdā vispār tādu apavu vairs nav, ko varētu nospodrināt un kakla saites trūkst pavisam. Bet, ja tas tā ir, tad tas tikai ir iemesls divkārt censties izkopt tās civilizācijas konvencijas, ko ne trimda, ne trūkums nevar atņemt. Zināma sabiedrisko formu pieprašana pirmām kārtām ir tā, kas tīri ārīgi atklāj princi ubaga drānās un nodod cūkganu galma tērpā.

Un tad vēl, kad jau vispār par šīm lietām runājam — „mīļais, vecais, labais" alkohols. Cik daudz labi ievadītu lietu tas mums nav sagāzis, cik daudz nesagāzīs. Neprasīsim, lai visi mūsu cilvēki uzreiz kļūtu „mūķi", bet vienu gan centīsimies atcerēties, un, proti: viena pati „izgāšanās" var sagraut latviešu labo slavu, kas ar pūlēm celta divi gadus.

Aleksandrs Liepa

Par darbu Lielbritanijā

Sakarā ar angļu joslā sākto reģistrēšanos darbam Anglijā un pēc līdz šim saņemtām ziņām par pārvietošanās un darba iespējām pašā Anglijā, zināmu neskaidrību angļu joslā rada invalidu, bāreņu un visu to darba nespējīgo liktenis, kuri kara notikumu bargā secībā palikuši bez apgādnieka. Kā ziņo „Latviešu Informācijas biļetens Lībekā", šai sakarā saņemtā informācija no mūsu oficiālajiem valsts pārstāvjiem ļauj spriest, ka arī šīs sāpīgās problēmas izkārtošanai darīs visu iespējamo, kaut daudz kas būs atkarīgs no mūsu kopīgas gribas un apziņas. Varbūt, ka Anglijā plānoto nometņu administrātīvā personālā, kur no 500 iemītniekiem paredzēti 85 administrācijas darbinieki, varēs iesaistīt nelielu skaitu arī no tiem, kuru fiziskās spējas ierobežotas.

Būs zināmas grūtības ar izglītības turpināšanu, sevišķi augstākās mācības iestādēs, jo bez angļu valodas prasmes nepieciešams materiāls nodrošinājums. Nometnēs varēs praktizēt ārsti. Ir cerība, ka, ja netrūks skolas darbinieku, varēs savu darbu turpināt pamatskolas un ģimnazijas. Tāpēc ieteicams kā skolotājiem, tā arī aroda kollektīviem, tāpat dažādām mākslinieciskām vienībām pieteikties vienlaicīgi. Jo, ja izdosies panākt kopīga darba novietojumu, neizpaliks arī nākotnē mūsu kultūrālā pašdarbība.

Saskaņa rada līdzsvaru

VĒROJUMI LATVIEŠU NOMETNĒ HERSBRUKĀ

Kad pagājušās vasaras beigās pusotra tūkstoša latviešu no Ambergas nometnes pārvietoja uz Hersbruku, viņiem tas nesagādāja nekādu prieku, jo jaunajā nometnē pavērās netīkams skats. Barakas, kur pēdējā laikā bija mitinājušies vācu civīlinternētie, un to iekārta bija izdemolēta, vietām trūka durvju un logu, nebija elektriskās installācijas. Taču, kā jau DP dzīvē parasts, izvēles nebija un jaunajā vietā bija jāsāk iekārtoties. Lai postažu pārvērstu lietojamā mājvietā, jaunie hersbrukieši naski ķērās pie darba. Un iznākumā, kad nometnes izveidošanā un uzpošanā bija ne vien daudz un cītīgi strādāts, bet izlietots arī laba tiesa materiālo līdzekļu, Hersbrukas nometni šodien vairs nevar pazīt.

Tagad Hersbrukā valda it rosīga dzīve visās nozarēs, cik nu tas nomalā nometnē iespējams. Starp līdzīga lieluma latviešu kolonijām Hersbruka ir viena no pirmajām vietām dažādu gan teorētisku, gan praktisku kursu ziņā, ko veicina arī apstāklis, ka šeit ir daudz arodu speciālistu. Bez šaurāka apmēra darbnīcām — mechaniskās, elektrotechniskās, stiklinieku un galdnieku, kas veic nometnei nepieciešamos darbus — ir valodu, grāmatvedības, stenografijas, mākslas amatniecības, ādu apstrādāšanas, grāmatu siešanas, metallplastikas, putnkopības, dārzkopības un šoferu kursi ar caurmērā katrā 20—30 klausītājiem, kas kopā veido nelielu tautas augstskolu. Lielākai daļai šo kursu mācības ilgums 3 mēneši, bet dažiem pusgads. Šajā laikā, protams, neviens no kursu beigušiem nav kļuvis par speciālistu, bet guvis zināmu praktisku sagatavošanos, ko darbā vai turpmākā apmācībā var bez grūtībām papildināt. Bez tam vēl šajā mēnesī Hersbrukā paredzēts sākt kursus centrālapkures montieru, ūdensvadu un kanālizācijas, telefona, elektroinstallācijas montieru un metināšanas arodiem.

Novembrī Hersbrukas nometnē ar inž. R. Būčus iniciātīvu nodibinājies ražošanas kooperātīvs „Latviešu amatnieks", kas ražo mākslas amatniecības priekšmetus un rotaļlietas. Mašīnas, ko amatnieki izvilkuši no lūžņiem un paši saveduši darba kārtībā, ir kooperātīva īpašums. Kooperātīvā pašreiz 30 biedru. Darbnīcās strādā 10 cilvēku un šo skaitu nākotnē paredzēts palielināt. Darbs notiek uz akorda, izpelnot ap 200 marku un nedaudz vairāk mēnesī. Ražojumus pārdod par samērīgu cenu un tiem noņēmēju netrūkst. Kooperātīva darbnīcās par virpotāju strādā arī izcilais vidusdistanču skrējējs Ēriks Tirners. Bez tam nometnē vēl ir apgādes un grāmatsējēju kooperātīvi, pēdējais gan tikai sākumā.

Praktiskā darba veiksmi papildina garīgais darbs dažādos izpausmes veidos: skolās, korī — ko vada prof. Ādolfs Ābele, — drāmatiskajās kopās, literārajos pulciņos, mūzikas skolā. Jā, hersbrukiešiem ir arī sava mūzikas skola, kurā prof. Ā. Ābele un brīvmākslinieku Richteres un Cera vadībā 50 gan pavisam jauni, gan vecāki audzēkņi mācās vijoles un klavieru spēli. Īsti prāvas pēc audzēkņu skaita ir Hersbrukas Kr. Barona vārdā nosauktās skolas: tautskola ar 226, ģimnazija ar 127 audzēkņiem, kas rāda, ka salīdzinājumā ar līdzīga lieluma nometnēm Hersbrukā aug krietni daudz jaunatnes. Piemēra pēc var piebilst, ka Augsburgas Hochfeldas nometnē, kur iedzīvotāju skaits pārsniedz 2000, tautskolā ir daži audzēkņi mazāk nekā Hersbrukā. Hersbrukā netrūkst ģimeņu ar 4 un 5 bērniem.

Bet Hersbrukā ir arī kāda parādība, ko varbūt varētu saukt par kuriozu: kaut šeit dzīvo sporta pretinieks prof. P. Starcs, vietējie sportisti, īpaši volejbolisti un basketbolisti, ir ar visā amerikāņu joslā pazīstamu vārdu. Ka sportā tiešām ir arī pārmērības, to raksturīgi pateica kāda šejienes tautiete, kas nebūt nav sporta pretiniece: „Ja jums šeit, sporta laukuma tuvumā, būtu jāredz un jādzird, ka no agra rīta līdz vēlai tumsai spēlē bumbu, arī jūs spriestu tāpat kā profesors Starcs." Liekas, šai tautietei laba daļa taisnības. Sporta laukums ir pilns, bet sākumā minēto paredzēto kursu rīkotāji šaubās, vai radīsies pietiekami daudz jaunatnes, kas gribētu mācīties arodus.

Un beidzot — mūsu šīsdienas dzīvē ļoti svarīgs konstatējums: Hersbrukas latviešos ir vienprātība un saskaņa, kas izpaužas sadzīvē un uzskatos par emigrāciju. Te nav valdījis nekāds izceļošanas drudzis, kā tas bijis daudzās citās nometnēs. Emigrācijas jautājuma noskaidrošanai nesen bijusi nometnes iemītnieku sapulce, kurā visi vienprātīgi pievienojušies LCP izteiktajam viedoklim un norādījumiem. Hersbrukas latviešu komitejas priekšsēdis zv. adv. O. Kārkliņš, kas ir arī nometnes latviešu komandants, domā, ka šī vienprātība paliktu arī eventuālas izceļošanas gadījumā. Jāvēlas, kaut arī tā būtu. Vervēšanas akcijā uz Beļģijas ogļraktuvēm nav pieteicies neviens. O. Kārkliņš vēl piebilst, ka nometnē nav arī sabiedriskās tiesas vai līdzīga institūta, kas izrādās lieks, jo nav nopietnu konfliktu vai pārkāpumu.

Kad redzēta nometne un tās iemītnieku darbs, beidzot jāiegriežas barakā iekārtotajā glītajā slimnīcā, kurā ir 33 gultas, kā to apliecina vadītājs Dr. E. Kaugars, paldies Dievam, gan nekad visas nav aizņemtas. Tomēr nometnes iedzīvotāju, sevišķi skolu jaunatnes veselības stāvoklis pasliktinājies. Attiecībā par skolniekiem ārsts vaino skolas, jo mācību temps tajās esot par straujš un brīvlaiki par īsiem.

Ko beigās teikt par šo nometni? Liekas, ka Hersbrukas latvieši atraduši laimīgo līdzsvaru praktiskā darbā, mācībās, gara kopšanā un saticīgā sadzīvē un drošāk kā daža citā vietā, mūsu liktenim sveroties uz vienu vai otru pusi, var gaidīt to dienu, kad nometņu dzīve līdzšinējā veidā beigsies.

Arv. Bierants

Arodapmācības neredzīgajiem

KO VEIKUSI LSK AIZGĀDĪBAS PĀRVALDE

Jautāts par LSK Aizgādības pārvaldes darbu, šīs pārvaldes priekšnieks Ād. Šilde mums paskaidro:

„Vairākkārtīgās aptaujās mums izdevies noskaidrot, ka amerikāņu, angļu un franču joslā atrodas 38 latviešu neredzīgie. Tā kā lielākā daļa nepazina neredzīgo rakstu, ķēramies pie viņu skološanas un piemērotas arodapmācības. Vienu daļu neredzīgo izdevās sapulcināt Marburgā, kur ir labas skološanas iespējas, citiem norādījām uz tuvumā esošām neredzīgo skolām, mudinot tās apmeklēt. Marburgā Aizgādības pārvalde ierīkoja arī neredzīgo internātu. Holšteinas Neištatē esošie desmit neredzīgie tautieši mudināti papildināt savas zināšanas un vēl šī mēneša beigās sāksies speciālas mācības kurss neredzīgo skolotāja O. Dāvja vadībā. Latviešu neredzīgo raksta mācīšanai visiem latviešu neredzīgiem piesūtīts īpašs alfabēts. Ar prof. Strēlu Marburgā panākta vienošanās par plašāka noveļu un stāstu krājuma izdošanu latviešu neredzīgo rakstā. Šim izdevumam izlietos vienīgi latviešu rakstnieku darbus. Ar LSK organizāciju Beļģijā panākta vienošanās par neredzīgo apgādi ar aizjūras zemju veltēm. Blakus minot, neredzīgo tautiešu aprūpes darbs Aizgādības pārvaldei prasījis prāvus līdzekļus, paņemot tās pēdējās rezerves.

Tāpat apzināti visi trimdā esošie neredzīgie. Par viņu aprūpes un interešu aizsardzības kārtotāju iecelts Dzintars Svīķers Šingenā. Viņš kārtojis neredzīgo aprūpes lietas ar lielu lietpratību un 1946. g. beigās piedalījās neredzīgo kongresā Zalcburgā.

Sevišķu vērību Aizgādības pārvalde velta bāreņu apzināšanai un aprūpei. Iekārtota bāreņu kartotēka, kurā uzņemti visi bezvecāku bērni. Bāreņi svētku gadījumos apveltīti ar grāmatām un tiem sagādāts arī cits nepieciešamais. Bāreņu saraksti nosūtīti LSK Beļģijā, kas solījies tiem tuvākajā laikā sagādāt ārzemju dāvanu sainīšus.

Aizgādības pārvalde strādā arī pie daudzbērnu ģimeņu kartotēkas. Tiešu palīdzību šīm ģimenēm pārvalde nav bijusi spējīga sniegt, bet to daudzos gadījumos darījušas vietējās LSK un citas trimdas organizācijas un tautieši. Daudzbērnu ģimenēm un mātēm ar maziem bērniem ne katrreiz vajadzīga palīdzība naudā un graudā, bet daudz lielākā mērā izpalīdzība darbā, kam jāizpaužas no tautiešu puses ar dažādiem pakalpojumiem. Tuvojoties Ģimenes dienai, jāatgādina pievērst latviešu daudzbērnu ģimenēm pelnītā vērība. Zināmas sekmes jau guvis ierosinājums par sabiedrisku krusttēvu pienākumu uzņemšanos. Ir dažas nometnes Bavārijā, kas šajā ziņā jau guvušas labus panākumus, piem., Kleinkecas nometne.

Diezgan plaši izdevies izveidot bērnudārzu aprūpi. Tā izpaudusies bērnudārzu apzināšanā, inspicēšanā un mācības līdzekļu sagādē. Ar lielākiem ziedojumime naudā un nepieciešamās mantās atbalstīti abi latviešu bērnunami, kas atrodas britu joslā. Ļoti ciešs kontakts Aizgādības pārvaldei bijis ar bij. Valsts zīdaiņu namu, kas tagad atrodas Hānenklejā.

Vēl daži vārdi par LSK mātes un bērnu sekcijām. Ir vietas, kur mātes un bērna sekcijas darbojas ļoti teicami, bet, kā parasts, kur nav šīs lietas entuziastu, darbība nīkuļo. Sevišķi sekmīga bijusi Mātes un bērns sekciju darbība, kur ierīkotas šūšanas un aplāpīšanas darbnīcas. Tanīs vienādi priekšroka dota daudzbērnu ģimenēm un grūtniecēm, kā arī ikvienai mātei, kam bijis nepieciešams sagādāt saviem bērniem nepieciešamus apģērba gabalus. Turpmāk lielāka vērība veltama apģērba piemērošanai un lāpīšanai. Mātēm, kas netiek ar saviem ikdienas darbiem galā, var ievērojami palīdzēt, pakalpojot ar sabiedriski noorganizētu šūšanas un lāpīšanas dienestu."

Bēdīgas ziņas no izceļotājiem uz Dienvidameriku

Francijā dzīvo ap 400 latviešu. To skaitā ir daži desmit tādu, kas Francijā dzīvo jau no pirmskara laikiem. To stāvoklis labāks, jo viņiem ir jau kaut kāda pastāvīga nodarbošanās un arī savs mājoklis. Bet ir arī trimdinieki, kas šeit ieradušies tikai pēc kara. Vispār trimdinieku stāvoklis nav apskaužams. Nav daudz tādu, kas nopelna kaut ko vairāk par eksistences minimu, kas skaitās 6000 līdz 7000 franku mēnesī uz personu. Daudzi nevar nopelnīt pat šo minimu un daudziem nav nekādas nodarbošanās. Ap 20 cilvēku saņem dažāda lieluma pabalstu no kādas amerikāņu organizācijas. Šis pabalsts naudā paredzēts uz neilgu laiku arī studentiem studiju nobeigšanai un arī dažos citos gadījumos bēgļiem. Ir vēl kāda cita organizācija, ko sauc Simada. Šī organizācija uz kādu laiku bēgļiem dod telpas un pārtiku, kamēr viņi atrod sev nodarbošanos. Vairāki latvieši izmanto arī šīs organizācijas laipnību. Bez tam daži latvieši saņem pabalstu arī no dažādām citām organizācijām. Visi šie pabalsti domāti uz īsāku laiku tādiem, kas nonākuši bezizejas stāvoklī.

Inteliģentu darbu ārzemniekam Francijā gandrīz neiespējami atrast. Izņēmumi tomēr ir, piem., kāda latviešu architekte strādā kādā būvniecības firmā savā speciālitātē. Vairums tomēr strādā fizisku darbu. Ir studentes, kas strādā par šuvējām un slimo kopējām. Lielais vairums tā kaut ko nopelna.

Francijā dzīvo pāris latviešu pianistu, gleznotāju, baleta mākslinieku, advokātu un ārstu. Francijas augstskolās studē apm. 10 studentu. Studē tiesliētu zinības, teoloģiju, architektūru, veterinārmedicīnu, mūziku. Pārāk mazā skaita dēļ studentiem savas organizācijas nav.

Tā kā Parīzē ir vai visu pasaules valstu sūtniecības un konsulāti, tad daudzi izmanto šo apstākli, lai izkārtotu iespējamību nokļūt uz citām zemēm. Uz Ziemeļ- un Dienvidameriku, Austrāliju un Angliju no Parīzes ir izbraukuši apm. 50 latviešu, to skaitā daži atbrīvotie kara gūstekņi. Pirms dažām dienām uz Angliju aizbrauca operas baletmeistars un ilggadīgais baletskolas vadītājs Harijs Plūcis. Viņš dabūjis baletmeistara vietu karaliskā Anglijas baletā — Royal Opera Covent Garden. Vairumam latviešu, kas aizbrauca uz Dienvidameriku, ceļu samaksāja Starpvaldību bēgļu komiteja. No šiem tautiešiem tagad pienāk ne visai iepriecinātājas ziņas. Izrādās, ka Dienvidamerikā no viņiem pieprasa atmaksāt summas par braucienu, un tā kā viņi neviens nav spējīgi tās samaksāt, tad tos piespiež strādāt ļoti grūtos apstākļos uz neizdevīgiem noteikumiem. Tomēr ļoti daudzi no tiem latviešiem, kas dzīvo Francijā, domā par izceļošanu. Tāpēc daudzi mācās valodas un dažādus amatus.

Parīzē darbojas latviešu palīdzības komiteja Francijā. Komiteja daudz darījusi latviešu materiālā un tiesiskā stāvokļa uzlabošanai. Tā sadala Sarkanā Krusta sainīšus, kas ar sūtņa Grosvalda gādību saņemti no amerikāņiem, tāpat drēbes un pārtikas produktus, kas saņemti no dažādiem avotiem. Aprūpes ziņā komiteja pirmā vietā domā par gūstekņiem. Sakarā ar vispārējo gūstekņu atbrīvošanu paredzams, ka arī latviešus drīzumā atbrīvos. Vismaz daļa no atbrīvotiem domā palikt Francijā par laukstrādniekiem. Nepilni 200 dzīvo Parīzē, pārējie izkaisīti pa visu Franciju, tāpēc nekāda sastapšanās nav iespējama.

Apstākļi Francijā pēdējā laikā ievērojami uzlabojušies. Dzīve ir gan bezgala dārga, bet, ja ir nauda, tad dabūt var visu. Ēšanai restorānos nekādas kartītes nav vajadzīgas. Ir kartītes uz maizi, svaigu gaļu, sviestu, cukuru, vīnu, tekstilprecēm. Visāda veida gaļas izstrādājumi dabūjami bez kartītēm. Ja maizes uz kartītēm pietrūkst, tad par nelielu piemaksu tais pašos veikalos to var dabūt arī tāpat. Tāpat ir ar tekstilprecēm. Vīns uz kartītēm maksā 30 fr. litrā. Apavi dabūjami tikai ar atļaujām.

Latvieši, kas nebaidās no fiziska darba, Francijā var iztikt, bet, kas negrib vai nevar fizisku darbu strādāt un kam nav līdzekļu, tiem še nav ko meklēt.

Parīzē, 1947. g. marta beigās.

P. Jelgavietis

Nometņu dzīve

Veisenburgas nometnē, kur līdz šim latviešiem vēlētas komitejas nebija, bet darbojās UNRRAs izraudzīts pārstāvis, tagad notikušas vēlēšanas un tajās par priekšsēdi komitejā ievēlēts līdzšinējais nometnes vadītājs K. Kalniņš.

Austrijas latviešu pilnvarotais P. Priedītis tautiešiem Glazenbachā ziņo, ka tam bijušas Francijā sarunas ar tās franču delegācijas locekļiem, kas nesen bijuši Vācijā. Šī delegācija atzinusi, ka DP vidū esot cilvēki, kas būtu noderīgi Francijai, vispirms baltieši. Tāpēc attiecīgas franču iestādes nolēmušas izdarīt šo cilvēku reģistrēšanu, kas vispirms notikšot franču joslā, bet pēc tam varbūt arī amerikāņu un angļu joslā. Nometnes apmeklēšot komisija, kas slēgšot līgumus darbam lauksaimniecībā, ogļraktuvēs un būvniecībā. Līgums slēdzams uz vienu gadu un arī pēc tā notecēšanas pāriet uz citu nozari varēšot tikai ar īpašu atļauju. Atsevišķo tautību piederīgiem novietošanās vienkopus neesot paredzēta. Arī atsevišķu saimniecību patstāvīga apsaimniekošana iebraucējiem neesot paredzēta. Tāpat neesot paredzēta naudas palīdzība. Arī ģimenes pagaidām strādniekiem līdzi uz Franciju nevarēšot doties, jo dzīvokļu jautājums Francijā grūts.

Veidenes latviešu nometnē Lieldienās notika sarīkojums, kura viss ienākums nodots nometnes daudzbērnu ģimeņu un trūcīgo bērnu atbalstam. Sarīkojumā koncertēja A. Šnornieks un N. Zvejniece. Par sniegtās mākslas kvalitāti liecināja daudzie aplausi. Arī materiālais atbalsts skaistajam mērķim krietni jūtams.

Vēstule no Ziemeļvācijas

Lauku un gravu ziemeļu nogāzēs vēl gan bālo sniegs un jūrā klīst ledus, taču pavasara dzīvība jau izmanāma visur, kaut gan visi dzīvo pārvietošanās drudzī, lai dotos darbos uz Angliju. Nometnes jau ķērušās arī pie „agrārās reformas" — nometnēm piederošas zemes sadalīšanas un nodošanas iemītniekiem ģimeņu dārziņu ierīkošanai. Cik šādi lauciņi svētīgi, to zina tie, kam tādi jau bija pērn.

Sezonai gatavojas arī zivju vīri, kādu no Flensburgas gar jūru līdz Lībekai katrā nometnē ir vairāki desmiti. Nepacietīgākie ar spiningiem jau velk pirmos lomus. Tā jau Lieldienās viena otra trimdinieka galdā blakus trūcīgai DP devai varēja redzēt arī pa paša ķertai asakai.

Šķietami tuvā pārvietošanās uz Angliju liek sevišķi domāt par angļu valodu. Angļu valodas kursi nometnēs kļuvuši visiem gandrīz obligāti un to apmeklētāju skaits sniedzas simtos. Čītīgi ļaudis papildina arī arodu zināšanas. Daiļamatnieki domā, ka arī jaunajos apstākļos varēs strādāt savu darbu, jo pēc izstrādājumiem pieprasījumi lieli, pie kam pasūtinātāji visvairāk ir angļi. Tā Neištates daiļamatniekiem uz kādu boles servizi ir 11 pasūtinājumi.

Patiesu gara veldzi sniedz Lībekas latviešu teātris, kas ar M. Zīverta Ākstu pasācis apciemot nometnes ārpus pašu mājām. Izrādes jau bijušas Grosenbrodē, Gēstachtā, Švarcenbekā un Neištatē. Kultūras nedēļā teātris rādīja Ed. Vulfa Svētkus Skangalē.

J. Vestfālis

VĒSTULES REDAKCIJAI

A. Bierants, Ingolštatē

BRĪDINĀJUMS IZCEĻOTĀJIEM

Vairāki tautieši, kas jau ilgāku laiku dzīvo vienā vai otrā aizjūras zemē, atkārtoti brīdina, it sevišķi individuālos izceļotājus, jaunās dzīves vietās būt uzmanīgiem un taupīgiem. Dažās valstīs privātas sabiedrības vai personas, kas ieinteresētas sev iegūt un ilgākam laikam saistīt lētu, mazāk aizsargātu darba spēku, pēc neilga laika nostrādāšanas labprāt izsniedz izceļotājiem naudas aizdevumus un iebraucēji lielāko tiesu tos arī pieņem. Bet nauda svešā zemē kūst kā sniegs saulē un, tā kā darba algas nav nekādas lielās, tad parādnieks, kamēr parāds nav atdots, nevar atstāt darba vietu un ir kļuvis pilnīgi atkarīgs no darba devēja. — Šīs rindas varbūt var aiztaupīt vienu otru rūgtu domu dažam tautietim.

Karš Ķīnas dzelzceļu dēļ

KO NOZĪMĒ ČANGKAIŠEKA UZVARA PIE JENANAS

Maskavas konferences, Trumena priekšlikumu un citu rietumu politikas notikumu ēnā itin kā gaŗām aizslīdējuši notikumi Tālajos austrumos. Pagājis jau gandrīz mēnesis, kopš Čangkaišeka armijas Ķīnā guvušas uzvaru, par ko kādreiz būtu ziņojušas pasaules preses pirmās lappuses. Kuomintanga armijas virspavēlnieks ģenerālis Hu Tsungnans licis nogāzt komūnistu virsaiša Mao Tse-tunga statuju lielās pilsētas pievārtē un pašā pilsētā licis uzvilkt divpadsmitstaraino nacionālās Ķīnas saules karogu.

Lielā pilsēta, kur tas noticis, ir Jenana, kas desmit gadus bijusi Ķīnas komūnistu galvaspilsēta un svarīgākais centrs. Komūnistu spēki atkāpušies uz ziemeļiem un gatavojas radīt sev jaunu galvaspilsētu. „Jenanas radio" šai starplaikā atkal sācis darboties, lai gan vēl nav zināms, no kurienes īsti tas raida.

Ķīnas komūnisti izveidoja Jenanu par savu galvaspilsētu 1937. gadā pēc 10 000 kilometru gaŗā „pārgājiena" no viņu agrākās bazes Ķīnas dienvidos. Viņi iecirta mājokļus, iestādes, slimnīcas un fabrikas dziļi dzeltenajā klintī, lai pasargātos pret japāņu un nacionālistu bumbām, un drīz pilsētā dzīvoja 50 000 cilvēku. Komūnisti no turienes pārvaldīja 100 miljonu Ziemeļķīnas zemnieku un ceturto daļu no Ķīnas zemes, kaut arī tā ir mazāk auglīgā daļa. Visus šos gadus tie bija spējuši pasargāt Jenanu kā pret japāņiem, tā arī pret Čangkaišeka nacionālistiem. Taču jau pagājušā gada novembrī viņi atzina, ka nevarēs to vairs noturēt, un gaŗas kamieļu, mūļu un apkrautu kūliju karavānas evakuēja no turienes visu, kas varētu būt noderīgs.

„Time" komentātors, rakstot par Jenanas krišanu, piezīmē: „Vācu militārists Klauzevics ir sacījis: ‚Sabiedrības noskaņojumu veido ar lielām uzvarām un ienaidnieka galvaspilsētas okupēšanu.' Jenanas ieņemšana nav liela uzvara, bet tā katrā ziņā iespaidos ķīniešu noskaņojumu un stiprinās uzticību Čangkaišeka valdībai."

Jenanas ieņemšana patiesi nav bijusi liela militāra uzvara, jo Čangkaišeka spēki iegājuši tukšā un pamestā pilsētā. Vecais Jenanas radiofons, tūlīt pēc atdzīvošanās „kaut kur Šensi ziemeļos", arī pasteidzies paziņot, ka komūnisti turpina veco taktiku „mainīt tukšas pilsētas pret kritušiem Kuomintanga karavīriem", lai gan vēl pirms mēneša tas pats runātājs atradās Jenanā un teica, ka komūnisti aizstāvēs šo pilsētu līdz nāvei. Tas pats raidītājs teica arī, ka, „jo vairāk Čangkaišeks koncentrē spēkus, jo lielākas briesmas tam draud". Un „Time" piezīmē, ka Jenanas radiofons palīdzējis minēt mīklas arī tiem, kas joprojām vēl šauboties, vai Ķīnas komūnisti tiešām neesot tikai agrārreformu tīkotāji, kam nav nekā kopīga ar komūnistiem citās zemēs. Jenanas radiofons dibinājis savas nākotnes cerības uz „zīmīgiem notikumiem ārpasaulē". Šie notikumi esot „krize Amerikā" un „Padomju Savienības uzvaras saimnieciskā jaunuzbūvē un ārpolitikā."

Kuomintanga spēku ģenerālštāba šefs Čens Čengs pēc Jenanas ieņemšanas esot teicis: „Mēs ceram sagraut komūnistu galvenos spēkus trīs mēnešu laikā. Ar to gan nedomāju, ka pieveiksim visus komūnistu bruņotos spēkus. Saprotams, ka paliks pāri „maisi". Domāju tikai, ka ienaidnieks beigs eksistēt kā formāla bruņota opozicija." Čangkaišeka ģenerāļi daudz nebažījas par partizāniem, jo tie nespēja nopietni apdraudēt arī japāņus.

„Life" speciālkorespondents Ķīnas pilsoņu kaŗa laukos tomēr domā, ka taisni partizānu dēļ Čangkaišekam klājas visgrūtāk. Kā nacionālisti, tā komūnisti esot atzinuši, ka viņu svarīgākais uzdevums ir sargāt savas un ieņemt pretinieka dzelzceļa līnijas, kas joprojām ir vienīgās satiksmes artērijas vairāk kā desmit gadu ilgā kaŗa nopostītajā zemē. Nogurušajai, bada māktajai ķīniešu tautai šis kaŗš nozīmē neaptveramus cilvēku un vērtību zaudējumus. Amerikā Ķīnas pilsoņu kaŗa turpināšanās nozīmē lielāko diplomātisko zaudējumu pēc kaŗa. Maršala veltīgais mēģinājums samierināt komūnistus un nacionālistus pierādījis, ka ASV pārvērtējusi savus spēkus, iedomādamās, ka viena gada laikā varēs panākt to, ko nav varējuši panākt daudzi Ķīnas vēstures gadu simti — vienā laikā radīt demokratiju un mieru.

Pilsoņu kaŗš, kas tagad iededzies Ķīnā, par visām lietām tātad izveidojies dzelzceļu dēļ. Tie ir vienīgie, kas daudz maz atļauj atvairīt badu no plašiem apgabaliem. Čangkaišeks tāpēc pagājušā gada novembrī sāka ofensīvu, lai atgūtu Lunghaijas dzelzceļu, kas šķērso Ziemeļķīnu no austrumiem uz rietumiem. Otrs ofensīvas uzdevums bija sašķelt komūnistu spēkus Šangtungā un atspiest tos zemes iekšienē, kur tiem bez apgādes līnijām būtu jāpārtiek tikai no pašas zemes ražojumiem un tāpēc vien nāktos savus spēkus samazināt. Čangkaišeks tāpēc sāka frontālu uzbrukumu, bet komūnisti drīz atzina, ka nespēs pretoties, izvairījās no lielām kaujām, atkāpās un centās traucēt ienaidnieku ar negaidītiem sānu uzbrukumiem. Par spīti tam, ka Čangkaišeka rīcībā ir amerikāņu lidmašīnas, labi apgādātas bruņotas divizijas un daudz modernu kaŗa rīku, kaujas joprojām ir kājnieku cīņas. Lidmašīnas un tanki neder pret partizānu grupām, kas uzbrūk pēkšņi un atkal pazūd kalnos. Kaŗa gaitu joprojām nosaka tas, cik ātri spēj virzīties zilās uniformās tērptie Čangkaišeka kājnieki un cik ātri tie spēj ieņemt un nostiprināt nākošo dubļu appludināto ciemu.

„Time" korespondets attēlo politisko ainu Čangkaišeka pusē ar dažām ainām no debatēm Kuomintanga centrālkomitejas sēdē. Sirmais Ķīnas ārlietu ministrs Vangs Ši-či, ko vispār uzskata par „progresīvi zinātniskās" grupas pārstāvi, ziņojis par pagājušā gada ārpolitiku. Tikai nedaudzi deputāti klausījušies. Toties skaļas bijušas viņu kritiskās piezīmes. Seno mandarīnu svārkos tērptais Ku Čeng-tins teicis: „Mēs mocamies vai nu ar baiļēm no Krievijas, vai arī ar naidu pret to. Neviens, ne otrs nav pareizais. ASV un Anglija ieņēmušas atklātu nostāju pret Padomju Savienību. Mēs arī varam to darīt. Kāpēc mēs neesam protestējuši pret Mandžūrijas izlaupīšanu?"

Arī citi kritizējuši ārlietu ministru, kam neesot pietiekami daudz drosmes. Beidzot Sao Li-ce, kas tāpat tērpies gaŗos mandarīna svārkos, aizstāvējis ārlietu ministru: „Mums jāatceras, ka Ķīnai un Padomju Savienībai ir gaŗa kopīga robeža. Mums jābūt draudzīgiem ar Krieviju. Ārpolitikā mums jābūt uzmanīgiem. Šis nav īstais laiks neapdomīgai varonībai."

Ku Čeng-tins tomēr nerimies: „Mēs visi zinām, ka mums gaŗa robeža. Būsim droši, būsim stingri un noteikti, tad arī pret mums izturēsies noteikti un ar cieņu." Sapulce viņam aplaudējusi.

Beidzot atbildējis pats ārlietu ministrs. Viņš atgādinājis, ka ārpolitika var būt sekmīga tikai, ja valsts vienota. Ja nav iespējams visas valsts apvienošana, tad vismaz partijai jābūt vienprātīgai. Pēc tam Vangs paskaidrojis, ka no visām kritikām redzams, ka viņš nav īstais vīrs savā postenī. Viņš patiešām būtu pateicīgs, ja viņam atļautu atpūsties. Kritizētāji nav tādēļ apklusuši. Ministram esot jādod uzklausīt kritika. Un Čangkaišeks paziņojis: „Visi grib atkāpties! Kam lai es iesniedzu atlūgumos? Jūs paliksit savā postenī." Divas dienas vēlāk Čangkaišeks paziņoja partijas sesijai, ka uzņemas pilnu atbildību par Vanga ārpolitiku un Kuomintanga centrālā komiteja pieņēma rezolūciju, kas uzslavē ārlietu komisiju.

Lp.

Chronika

Par Hertas Lūses, Ata Teichmaņa un Hugo Štrausa koncertu Ingolštatē vācu laikraksts „Donau Kurier" raksta: „Reiz atkal pavisam skaidri varēja sajust, ka lielas mākslas priekšā zūd valodas un tautību robežas. Herta Lūse dziedāja tā, kā mūsu Emmija Leisnere savās labākajās dienās, ar lielisku, līdz pēdējam pārvaldītu balsi, pilnīgi izveidotā izteiksmē. Atis Teichmanis apvieno toņa skaistumu ar neaprobežotu techniku. Pianists Hugo Štrauss ārkārtīgi piekļāvīgs. Plastika, skaidra, spoža, spēka un gara pilna spēle."

„Schwäbische Landeszeitung" mūzikas kritiķis Lūsi apzīmē par lielisku, Teichmani par jaunu un apdāvinātu un Štrausu par techniski un mūzikāli ļoti apdāvinātu mākslinieku. Mākslinieku koncerts Augsburgā pierādījis šo mākslinieku augstās spējas. Atzīmēta Lūses pārliecinošā iztēles spēja un balss kvalitāte, kā arī Teichmaņa teicamais atskaņojums īpaši toņu augšās. Vislielākās izredzes esot Štrausam, kura spēle arī garīgi ļoti disciplinēta. Kā pie baltiešiem bieži, bijusi vērojama tendence uz virtuozitāti.

Teodora Tomsona dzejoļu krājums Salta elpa iznācis Dzintārzemes apgāda izdevumā Eslingenā.

The New Word šīgada 1. burtnīca iznākusi ar E. Ādamsona, V. K. Metjusa, J. Jaunsudrabiņa, J. Siliņa, A. Jēruma un J. Rudzīša rakstiem. Burtnīca bagātīgi ilustrēta.

Baltiešu trimdinieku darbu salons sācis darboties Gēsthachtas pilsētā (angļu joslā) Salonā pircējiem pieietami keramikas izstrādājumi, kokgriezumi un rotaļlietas.

V. Freija tulkojumā zviedru valodā Stokholmā tuvākā laikā iznāks Andreja Eglīša dzejojums Dievs, Tava zeme deg.

Pēteris Ērmanis

Mirušo meiteņu ēnas

Kā sapnis tas, kā parādība bija:
Man aizslīdēja gaŗām ēnu vija.
No ēnām skatā tveŗama neviena;
Kā šķirtu ledus plāns, kā stikla siena.
Tad lēnu balsi saklausīju es:
„Tās — agri dzīvei liegtās meitenes;
Ne sievām kļūt, ne mātēm lemts bij tām,
Ne jaunavām pat, pilnam plaukstošām."
Tās, bāli slīdot, aizvijās bez steigas,
Šai vītnei skumjākai, kad būs tai beigas?
Maigs siltums pēkšņi sirdi skāra spēji.
Tai mirklī Tu man gaŗām aizslīdēji.

Kā sameklēt radus ASV

Daudziem tautiešiem ASV dzīvo radi vai paziņas, ar kuriem tie grib sazināties. Bet bieži šo tuvinieku adreses pazudušas. Piederīgo sameklēšanai pastāv UNRRA's meklēšanas birojs. Palīdzību sniedz arī latviešu biedrības Amerikā. Tomēr ir vēl kāds cits ceļš, kas, šķiet, tautiešu vairumam nav zināms, kaut gan tas darbojas ātri un daudzos gadījumos arī palīdz. Ja vien zināma pilsēta ASV, kurā meklējamā persona dzīvojusi, tad ieteicams rakstīt tieši tās pilsētas Amerikas Sarkanā Krusta nodaļai (American Red Cross), kur meklējamais dzīvojis, un lūgt palīdzēt attiecīgo personu sameklēt. Ļoti svarīgi pieprasījumā uzdot visas iespējamās ziņas, t. i., meklējamā nodarbošanos, vai pieder nekustams īpašums, veikals, uzņēmums, kādā nozarē, vai ir ASV pilsonis, kad beidzamo reizi saņemtas ziņas utt. Šie dati ļoti atvieglina un paātrina sameklēšanu.

Amerikas Sarkanā Krusta nodaļa, ja tā atradusi meklējamo, tam telefoniski vai ar pārstāvja apmeklējumu paziņo, ka to Vācijā meklē, uzdot meklētāja adresi, lai tas pats varētu sazināties. Meklēšanas pieprasījuma vēstule jāraksta angļu valodā.

I. R.

DAŽOS VĀRDOS

ASV zaudējumi 2. pasaules kaŗā pēc jaunākām statistikām bijuši 313.000 kritušu. ASV militārais personāls sasniedzis 10.200.000. Kaŗš izmaksājis 340 miljardu dolaru, t. i., ap 87,5 proc. no visas tautas kapitāliem. Izdevumi, kas tieši saistīti ar kaŗu, līdz 1972. g. sasniegšot 700 miljardu.

Jauno vasaras laiku atteikušās atzīt vairākas Algejas draudzes. Vismaz trīsdesmit ciemi nav savus pulksteņus pārstatījuši, lai gan iemesli nav līdz šim paziņoti.

Nesen pagāja divi gadi kopš padomju armijas atbrīvoja Vīni. Pilsētas lielvecākais bija aicinājis namus šai dienā karogot, bet, kā ziņo DENA, karogu tomēr bijis ļoti maz.

Iznīcināt atlikušās Hitlera laika pastmarkas nolēmusi sabiedroto kontrolpadome.

Ilja Ērenburgs paskaidrojis, ka amerikāņu radio raidījumi krievu valodā esot naidīgi un apvainojot Padomju Savienību.

Vācieši paši varēs izvēlēties mantas amerikāņu aprūpes sainīšos pēc īpašiem cenu katalogiem, kuŗus izdalīs Vācijā. Vajadzīgo summu gan vajadzēs iemaksāt dolaros Amerikā.

Kādā Skotijas viskija fabrikā pārpratuma dēļ atgriezts aplams krāns un 3500 l laba viskija 5000 mārciņu vērtībā iztecējuši upē. Iedzīvotāji vēl 5 km lejpus fabrikas varējuši sagaršot viskiju upes ūdenī.

Viens izplētņa lēcējs izglābis otru, kuŗa izplētnis nav atvēries, satverot to gaisā aiz drēbēm un noturot viņu, kamēr abi laimīgi nolaidušies. Tas, pēc AP ziņām, noticis kādos manevros Alaskā.

Ar slepenu rīkojumu krievu virsniekiem, kā ziņo „Daily Mail", aizliegts draudzēties ar citu sabiedroto virsniekiem un ierēdņiem sabiedroto kontrolpadomē Berlīnē. Kontrolpadomes restorānā tagad krievi sēžot vieni vai kopā ar poļu un dienvidslavu virsniekiem. Neesot zināms, vai rīkojums izskaidrojams ar to, ka krievu virsnieki pārāk interesējas par rietumu idejām, vai ar Trumena runu Vašingtonā.

Jaunam angļu strādniekam Birminghemā, kas bija zaudējis četrus labās rokas pirkstus, operātīvā ceļā pieaudzēts viens kreisās rokas pirksts un tādējādi atkal abas rokas padarītas darba spējīgas.

Krievijas ģenerālkonsuls Šanghajā pieprasījis, lai Ķīnas valdība rūpējas par viņa drošību, jo Šanghajā arvien vairojoties naids pret krieviem.

Pret „Tristana un Izoldes" uzvedumu Kaseles operā 20. aprīlī protestējusi vācu sociāldemokratu partija, jo agrāk vienmēr Hitlera dzimumdienā operā uzvesta „Tristans un Izolde".

Emils Skujenieks

SĒRKOCIŅŠ

(1. turpinājums)

Arī tas vēl! Lielā steigā nometis apdegušo koka gabaliņu, viņš ar mēli apslapināja apdedzinātos pirkstu galus, paķēra no mazgājamā galdiņa ziepju gabalu un biezi noziepēja apdeguma vietas.

Jā, tagad nu gan bija visas cerības vējā. Kāre pēc smēķa, kas pa meklēšanas laiku bija tā kā piemirsusies, tagad uzmācās par jaunu, un daudz negantāk nekā iepriekš. Par strādāšanu nebija ko domāt.

Tagad Ansim šķita pienācis īstais brīdis pierādīt savu attapību un neatlaidību — īpašības, ar kuŗām tas klusībā mēdza lepoties. Lai nu vai kas, bet pie sērkociņiem jātiek.

Aiziet pie kāda paziņas? Ansis pameta skatu uz pulksteni — pusdivpadsmit. Nē, tā nebija reāla doma. Kaimiņu viņam nebija, jo mazajā dārza savrupmājiņā dzīvoja tikai saimniece un viņš. Tomēr nē — augšā, mazajā jumta istabiņā bija apmeties policists Upenieks. To viņš pirms pāris stundām bija dzirdējis aizejam, laikam uz dežūru. Pamēģināt jau varēja.

Ansis pa tumsu uztautījās pa kāpnēm un, sameklējis durvis, pieklauvēja. Viss palika klusu kā bijis. Viņš pieklauvēja otro, trešo reizi — tas pats. Paklabināja durvju klinķi — aizslēgts. Tātad nekā.

Nonācis lejā, viņš brīdi gudroja. Jā, neatlika nekas cits, kā iziet uz ielas un nokert kādu nejaušu gaŗāmgājēju. Jo drīzāk, jo labāk.

Ansis steigšus uzvilka mēteli, sataustīja kabatā cigaretes, nodzēsa gaismu un rūpīgi noslēdza āra durvis.

Līdz vārtiem viņš vairāk aiztaustījās nekā aizgāja. Rudens nakts bija tik melna, kā izlieta tuša. Bet tas tā likās tikai pirmajā mirklī, izņākot no gaišas istabas. Uz ielas acs jau sāka atšķirt atsevišķus priekšmetus. Līņāja smalks lietiņš, un no veco kastaņkoku lapām ritēja smagas, dzestras lāses. Anša jau tā sliktā oma sašļuka vēl vairāk.

Kas gan tādā naktī rādīsies uz ielas, — viņš īgni nodomāja, tomēr sāka lēniem soļiem kāpt uz tirgus laukuma pusi. Reizi no reizes viņš apstājās un ieklausījās aplajā tumsā, vai nesadzirdēs kāda vēlīna gājēja soļus. Bet tas bija tikai vējš, kas vienmuļi šņāca kuplajos koku vainagos un grabināja aizvērtos logu slēģus.

Arī tukšais tirgus laukums bija kā izmiris. Sīko mājeļu grupa pašā vidū tagad šķita tumšs un draudīgs masīvs. Kaut kur tālāk šalca artēziskā aka.

Pie stūŗa Ansim pēkšņi iesitās acīs kabatas spuldzes raidīta gaismas šalts, un tūdaļ arī atskanēja pazīstama balss:

„Kur tad tu tik vēlu?"

Tas bija policists Zariņš, kas stāvēja postenī. Ierāvies kādā iedurvī, lai paglābtos no lietus, viņš diezgan izbrīnījies vēroja pārsteigto naktsputnu.

Apsveicinājies Ansis sāka stāstīt savas bēdas. Bet arī draugs nevarēja nekā līdzēt.

„Tu taču zini, ka es nesmēķēju," Zariņš atbildēja. „Pagadās kādreiz sērkociņi kabatā, bet šoreiz, kā par spīti, nav klāt."

Šeit, tātad, nekas neiznāca. Nebija vērts kavēt laiku, jo ar katru minūti izredzes tikt pie uguns kļuva mazākas.

„Vai tevi drīz nenomainīs — es pagaidītu, kāmēr atnāk kāds cits, bagātāks?" Ansis iejautājās.

„Tikko minūtes desmit kā atnācu," Zariņš atteica. „Ja nu tu gribi gaidīt divas stundas — bet tad nāks Zvirbulis, un tas arī nesmēķē."

Ansis bezcerīgi atmeta ar roku.

„Ko nu — ar diegiem nav aršana," viņš atcirta un gāja tālāk.

Tad nu šonakt visa pasaule tīri kā sazvērējusies! Ja nu vēl būtu ēšana — to varētu drīzāk pieciest. Bet smēķēšana, un ja vēl stingri jāstrādā ar galvu — — — Nesmēķētājs to nemaz nespēj saprast.

Te Ansis pāris soļus tālāk saskatīja uz ietves mazu gaismas svītriņu, kas nāca no aizvērta veikala slēģa spraugas. Viņam uzreiz kļuva vieglāk. Tā taču ir maiznīca, un tur strādā arī nakti. Pamēģinās pieklauvēt.

Ansis viegli piedauzīja un brīdi paklausījās. Pa iekšu kāds staigāja, bet klauvējiens laikam bija pārāk maigs bijis. Viņš to atkārtoja — šoreiz stiprāk. Tiešām — drīz vien atskanēja sapīkusi sievietes balss:

„Kas tur ir? Ko vajaga?"

„Es . . . es . . ." Ansis apmulsa. „Gribēju palūgt pāris sērkociņus..."

„Te ir maiznīca, ne spīķu fabrīka. Ko jūs nakti traucējat godīgus cilvēkus?" balss atcirta, un tūdaļ apdzisa arī gaisma.

It kā es būtu negodīgs, Ansis, brīdi veltīgi nogaidījies, brida tālāk. Ar katru soli vairāk viņā viesās, ka nav nozīmes ilgāk klaiņot. Bet tad, līdz ar alkām pēc smēķa, viņā par jaunu pamodās spīts. Ierāvis galvu mēteļa apkaklē, viņš sāka iet ātrāk.

Dzirnavu iela šoreiz likās neparasti gaŗa. Pagājis labu gabalu, Ansis jau gribēja griezties atpakaļ un meklēt laimi citā virzienā, kad pēkšņi tuvējā šķērsielā atskanēja soļi. Viņš apstājās — tiešām, tur kāds nāca. Uz izmītajiem ķieģeļiem klaudzēja ne vien zābaku papēži, bet arī spieķa gals.

Ansis pagāja nācējam dažus soļus pretim. Tavu laimi — tai vietā, kur svešajam vajadzēja būt mutei, pāris reizes iedzirkstīja papirosa uguntiņa. Tad jau nāciens nebūs vis bijis veltīgs.

„Piedodiet," viņš uzrunāja nācēju jau pa gabalu. „Vai es nevarētu jums palūgt kādu sērkociņu? Nakts laiks, nekur nevar dabūt . . ."

Soļi apstājās un nūja smagi noklaudzēja uz bruģa.

„Uguni es tev došu, un vēl tādu, ka visas ausis apsvils," no tumsas pēkšņi atskanēja barga balss, kas Ansim lika sastingt uz vietas. „Nenāc tuvāk, es tev saku, citādi salāpīšu pakausi, metamais pie rokas labu labais!"

„Ko jus . . ." Ansis stomījās. „Man patiešām vajadzēja tikai sērkociņus . . . Es samaksāšu . . . Smēķēt gribas . . ."

(Turpmāk beigas)

Saprašanās būtu iespējama, bet . . .

Būt sabiedriskam darbiniekam tomēr ir grūti. Tikpat grūti kā malku kraut. Tagad saprotu, kāpēc daudzās nometnēs prātīgi cilvēki slēpjas pagultēs ne vien tad, kad barakā vecākie izsauc: „Kas nāks malku kraut?" — bet arī ikreiz, kad atskan sauciens: „Ko vēlēsim par nometnes komandantu?"

Latviešu sporta apkaŗošanas instruktoru apvienību nodibināju. Kad izziņoju, ka apvienībai būs savs prezidijs ar trim locekļiem un krūšu nozīme ar trim piekarēkļiem, tad mūsu nometnes 8. barakā tūlīt pieteicās 13 biedru. Ar 7 pret 6 balsīm mani ievēlēja par apvienības prezidentu. Paziņoju, ka šādu balsu vairākumu uzskatu par nepietiekamu, bet līdz turpmākam tomēr esmu ar mieru pienākumu izpildīt.

Tā, lūk, bija aplamība, ko nevajadzēja darīt. Ar šo brīdi iesākās grūtības. Jau nākošā rītā saņēmu no 9. barakas šādu vēstuli:

„Kungs! Esam dzirdējuši, ka jūs savā barakā esat nodibinājis organizāciju, kas grib pārstāvēt latviešu sporta apkaŗošanas instruktorus trimdā. Aizrādām, ka pēc mūsu domām latviešu sportu trimdā drīkstam apkaŗot tikai mēs, kas to darījām jau Latvijā.

Drūmais, Latvijas sporta apkaŗošanas instruktoru grupas pārstāvis".

Nezaudēju dūšu un sasaucu pats sevi un kollēgu Drūmo uz apspriedi mežiņā aiz mazgātuves. Līdz pusnaktij bijām vienojušies, ka jāizdod komunikē, ka sadarbošanās vēlama un ka tā arī jāpanāk, tikai labi būtu, ja visos jautājumos piekāptos otra puse. Tā ka paši arī atzinām, ka gluži labi šis formulējums neskan, tad pie viena iecēlām redakcijas komisiju no abu grupu pārstāvjiem, lai lietu nogludinātu un tad celtu tautai priekšā.

Nedomājiet, lūdzu, ka lieta ar to būtu kārtībā. Komisija ir gan iecelta, bet es, protams, nedomāju piekāpties. Man taču skaidrs, ka es esmu īstais vīrs. Savādā kārtā to pašu laikam domā arī Drūmais. Esmu dzirdējis, ka viņam arī mana persona neesot pieņemama. Es esot bijis Dienvidpolā. Droši vien sportiskos nolūkos, — tā viņš apgalvojot.

Neredzu vairs citas izejas, ka vien kādu laiku pārorientēties, neapkaŗot vairs sportu, bet gan tos sporta apkaŗotājus, kas grupējas ap Drūmo. Bail tikai, ka Drūmais nedara to pašu un nesāk apkaŗot mani. Mums gan nav savu laikrakstu, bet katrā barakā ir savs paziņojumu dēlis. Ja nu mēs sāktu izlikt ziņojumus pie tiem?! Es, piemēram, izliktu rakstiņu: „Drūmā un LSAIAP (Latvijas sporta apkaŗošanas instruktoru apvienības prezidijs — red.) satikšanās." Drūmais atkal pretim: „Kas patiesībā runāts 8. barakā". Un tā joprojām.

Kas tas būtu par jauku biškāti! Un ja labi apdomā — vai mūsu pienākums nav uzjautrināt tautiešus trimdā? Vai tas citiem vien jādara?

Dīpītis L.,
LSAIAP priekšsēdētājs

Ilgas jaunības noslēpums

„PĒDĒJAIS MUSKATIERIS" UN VIŅA KARJĒRA

Vai ir kāds noslēpums, lai jaunības sparu un teicāmus sasniegumus sportā saglabātu līdz ilgam vecumam? Tomēr!

Kad priekš apm. 20 gadiem piedzima zviedrs Torstens Johansons, tad francūzis Džens Barotra, 28 g. vecumā, jau bija ievērojams tenisa čempions. Tas izrādījās Francijas slavas laiks tenisā. Visa pasaule pazina „4 muskatierus" — Barotru, Lakosti, Bruņonu un Košē. Tāda vienība tenisa sporta vēsturē vairs otra nekad nav redzēta. Toreiz jau arī notika, ka Devisa kauss pirmo reizi peldēja pāri okeanam no Amerikas uz Franciju.

Kad Johansons vēl spārdījās savos bērna autiņos, viens no „muskatieriem" — Barotra kļuva pasaules čempions. Kad Johansons gāja skolā, Barotra vēl vienmēr bija čempions. Kad Johansons mācījās spēlēt tenisu, neviens nebija paspējis apēnot Barotras slavu. Un kad beidzot Johansons tika meistara godā, arī Barotra vēl savu meistartitulu nebija zaudējis.

Dzimis 1898. g., tātad gandrīz jau 49. g. v., Barotra arī šodien ir ja ne pasaules, tad tomēr noteikti Eiropas klases tenisists. Torstens Johansons, tāpat kā viņa tautietis Lenarts Berglīns, šo mūsu kontinenta augstākās klases reprezentantu vīdū ir gados jaunākie spēlētāji. Un tomēr notika, ka Francijas meistars slēgtās telpās sacensībās Lionā kļuva Džens Barotra. Šo titulu pirmo reizi viņš izcīnīja priekš 25 gadiem! Fantastiski? Pat vēl vairāk kā fantastiski!

Minēto sacīkšu finmāls izvērtās par veselu kontrastu: Barotra — Johansons. Vecākais dalībnieks sacentās ar visjaunāko. Viss tomēr notika otrādi nekā bija gaidīts. „Pēdējais muskatieris", kādreiz saukts arī „lidojošais basks", tiešām gandrīz vai lidoja laukumā, viņa spēle bija strauja, dinamiska. Johansona darbība, salīdzinot ar viņa pretinieku, šķita flegmatiska, pat pārāk ziemeļnieciski gausa. Zviedra tomēr ritmiskais tenisa šoreiz nespēja konkurēt ar Barotras ātrumu un kustīgumu. Barotra uzvarēja.

Kur tad ir noslēpums? Tikai viena atbilde: Džena Barotras kārtīgā, nepārtrauktā ikdienas ķermeņa kultūra — vingrinājumi, piedēvām vēl ļoti kārtīgs dzīves veids. Tātad tas, ko jauni laudis daudzkārt uzskata par nevajadzīgu, bet kā viņiem tik biežī tomēr trūkst. „Pēdējais muskatieris" smīn par visiem, kas ignorē sistēmatiskus treniņus un domā, ka meistari krīt no debesīm. Six

STARTĒS ARĪ KRIEVI

Eiropas meistarsacīkstēs basketbolā, kas sāksies 21. apr. Prāgā, startēs arī Padomju Savienības sportisti. Sacīkstēs ārpus savas zemes viņi piedalīsies pirmo reizi.

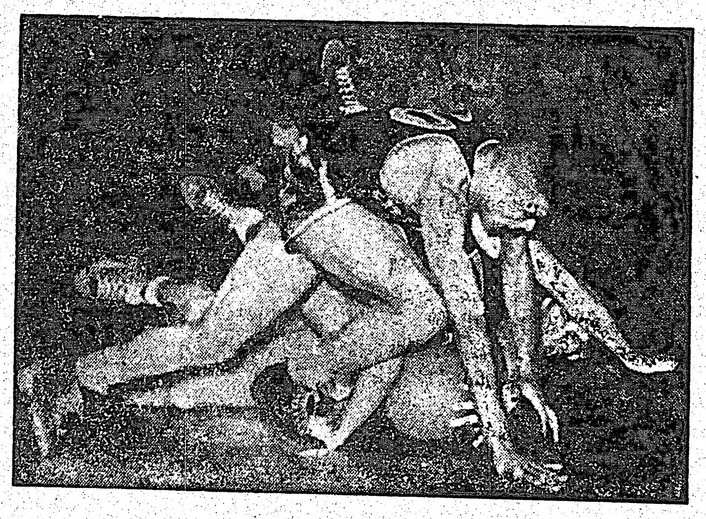

Aina no kādas basketbola sacensības ASV. Amerikāņu basketbols ietekmējis arī mūsu sasniegumus šajā sporta veidā. Tagad esam pieņēmuši amerikāņu jauninājumus spēles noteikumos un latviešu vienības emigrācijā cenšas izmantot katru iespējamību, lai sacenstos ar ASV karaviriem un iegūtu jaunu pieredzi.

Rekordiste T. Plūme vēlas studēt medicīnu

Mūsu peldēšanas rekordiste Tatjāna Plūme sekmīgi beigusi Augsburgas latviešu ģimnaziju un cer iekļūt Insbrukas austriešu universitātē, lai studētu medicīnu, galveno uzmanību veltot sporta medicīnai. Rekordiste Augsburgā apmācījusi amerikāņu bērnus peldēšanā un arī pati cītīgi trenējusies. Viņai ļoti iepaticies arī teniss, bet sevišķi basketbols, kam turpmāk domā veltīt lielu uzmanību.

Bij. VEF futbolists Ilmārs Putra miris tbc slimnīcā Huntlozenā, angļu okupācijas joslā.

LS un FAP apstiprinājusi tiesnešu kollēģijas valdi amerikāņu okupācijas joslā: basketbolā A. Aizstrauts (Hanava), volejbolā V. Maike (Vircburga), futbolā A. Pukinskis (Darmštate), vieglatlētikā R. Dekšenieks (Eslingena), smagatlētikā A. Peters (Esl.), tenisā un galda tenisā E. Ābelītis (Vircburga).

To 90 latviešu vidū, kas no angļu joslas dodas uz Angliju iekārtot transitnometni, ir arī futbolisti A. Mauriņš un J. Breneris.

Edgars Laipenieks saistījies par Vācijā un Austrijā novietoto franču karavīru treneri garo distanču skrējienos. Arī Laipenieks pats sācis treniņus nākamai vieglatlētikas sezonai.

„HC. Augsburg" ledushokejisti, piedaloties arī vairākiem latviešu spēlētājiem, viesojās Garmišā-Partenkirchenā un zaudēja Vācijas meistarvienībai „SC. Riessersee" 1—6 (0—2, 0—2, 1—2).

Lībekas „Rīga", nezaudējot nevienu spēli, izcīnījusi Šlezvigas - Holšteinas apg. latviešu meistarnosaukumu basketbolā. Priekšsacīkstes nobeigumam tuvojas arī pārējos apgabalos. Fināla spēle notiks Braunšveigā.

Lībekas kausa izcīņā volejbolā angļu joslā uzvarēja Lībekas „Rīga" (Hermanovskis, Priednieks, Švolmanis, Avotiņš, Zebeliņš, Šleicers).

Gēstachtas DP futbolisti sezonas ievadījumā 7. apr. uzvarēja vietējo vācu sporta b-bu 7—3 (2—1). DP vienībā spēlēja latvieši Ķīsis, Liģers, Ilens, Simonis, Jankovskis, Kļaviņš, Meijers, Raits, Parašs, Hercbergs un 1 lietuvietis. Kļv.

Igaunis Antons Rādiks, bij. Eiropas meistars boksā vidējā svarā, profesionāla sportista gaitās ASV zaudēja nēģerim Georgijam Ābrāmam, kas uzvarēja ar punktu pārākumu. Rādiks līdzšinējās 11 cīņās amerikā guvis 9 uzvaras.

Sensācija Anglijas kausa izcīņā futbolā: atkārtojuma spēlē 2. līgas „Burnley" vienība pieveica „Liverpool" 1—0, kvalificējoties fināla sacensībai ar „Charlton Athletic" vienpadsmitu.

Jauns pasaules rekords svara celšanā: G. Novaks (PSRS) pussmagā svarā abrocīgi uzspiedis 138 kg. Viņš dažādus pasaules rekordus labojis jau 22 reizes.

13 mēnešus ilga konkurences „karš", ko izcīnīja dažādi Francijas sporta laikraksti un žurnāli. „Pirmo godalgu" ieguvis „L'Equipe", palikdams vienīgais franču sporta laikraksts, kas iznāk katru dienu.

Molotova viesības Maskavas konferences dalībniekiem

Maskavas konference nedejo, bet spriež. Līdz Lieldienām vienīgais lielākais sabiedriskais sarīkojums bija Molotova un Molotova kundzes vakars ārzemju viesiem. Tas ietvēra ar dineju 77 augstākiem delegāciju locekļiem. Ēda kaviāru, irbes, saldējumu. Tad atvērās durvis uz lielo zāli bijušajā lidotāju klubā un zālē saplūda ap 400 citu viesu, kas devās pie improvizētas bufetes ar bliņām un biskvītiem. Apkalpotāji staigāja starp viesiem un piedāvāja šampaniešu kokteiļus. „Newsweek" raksta, ka vienam no amerikāņu žurnālistiem pasniegta servjete ar uzrakstu: „Hotel Eden, Dresden."

Uz ielūgumiem bijis rakstīts: vakara tērps vēlams. Vienīgi angļu delegāti to ievērojuši. Pārējo viesu vidū tie izskatījušies kā bezdelīgas starp vārnām. Viņi savu sašutumu tomēr norijuši, un kāds anglis tam pašam „Newsweek" korespondentam sacījis: „Tas bija vienīgais patīkamais, ko šovakar esmu norijis."

Amerikāņu karavīri un vēstniecības personāls noorganizējuši svinga orķestri delegātu uzjautrināšanai, ko nosaukuši par „Kremļa vārnām". Padomju valdība oficiāli izteikusi izbrīnu, un tagad orķestris pārdēvējies par „Šķīstītiem balodīšiem". „Newsweek" ziņo arī, ka amerikāņu delegācijas locekļiem izdalīts rakstīts atgādinājums, ka nav likumīgi izdalīt krievu iedzīvotājiem veļas gabalus, kurpes vai citas lietas maiņai, pret naudu vai par pakalpojumiem.

Tā paša laikraksta speciālkorespondents, par pašu konferences gaitu rakstīdams, starp citu aizrāda, ka Molotovs un Maršals runā pavisam dažādiem klausītājiem. Maršals runājot ārlietu ministriem, pašiem amerikāņiem un apgaismotās demokratiskās pasaules sirdsapziņai un saprātam. Molotovs runājot Berlīnei un vispār vāciešiem, iespēlēdams Vācijas komūnistu rokās vienu trumpu pēc otras.

„Time" speciālkorespondents, raksta, ka Maršals spiež pats sevi un savus kollēgas Maskavā pie darba. Tipisks esot šāds starpgadījums. — Bevins ierosinājis, lai ministri uzklausa vietnieku ziņojumu kādā Austrijas jautājumā. Molotovs atbildējis: „Varbūt, ka vietnieki Austrijas jautājumā nebūs sagatavojušies tūlīt atbildēt." Uz to Maršals vistingrākā tonī atteicis: „Amerikāņu vietnieks būs sagatavojies." Pēc pusstundas ģenerālis Klarks savā viesnīcā uzzinājis, ka viņam nākošā dienā jāsniedz ziņojums. Viņš iesaucies: „Mēs jau ziņojām par panākumiem Londonā. Vai domājat panākumus šeit?" Tad viņš aizgājis sarakstīt ziņojumu.

Jaukāko diplomātisko uzvaru, pēc „Time" ziņām, Maršals ieguvis tad, kad Molotovs apvainojis ASV par vācu reparāciju aizturēšanu. Molotovs nolasījis paziņojumu, ko viņam pie konferences galda pasniedzis Višinskis, ka misters Džons Grīns no ASV saimniecības ministrijas atklāti slavējis vācu patenšu lielo vērtību. Maršals atbildējis, ka visas vācu patentes, ko ieguvuši amerikāņi, iespiestas grāmatās, ko ikviens var nopirkt un ko Padomju Savienība iepirkusi lielos vairumos. Šai brīdī padomdevējs Kindlebergers izgājis no sēžu zāles un pēc brīža atgriezies ar portfeli, no kura izņēmis un pasniedzis Maršalam saimniecības ministrijas darbinieka Džona Grīna vēstuli, kurā tas sūdzas, ka nav pieietami nekādi dati par vācu tehniskiem atklājumiem krievu rokās un lūdz Maršalu runāt par šo jautājumu Maskavā. Kad Maršals nolasījis vēstuli, Višinskis piesarcis, bet tomēr pagriezies pret savu priekšnieku smaidīdams. Smaids pamiris, kad viņš ieraudzījis drūmo Molotova izteiksmi. Tas noticis dienu pirms pieminētām Molotova viesībām. Maršals ieradies sarīkojumā ar Suvorova ordeni, kas tam 1944. gadā piešķirts par „stratēģisku un taktisku veiksmi". Newsweek, Time

Metallu atradnes zem jūras

„NZ" ziņo par amerikāņu plānu izpētīt jūras dibenu 3 km platā joslā gar visu garo ASV piekrasti abās kontinenta pusēs, izmantojot īpašus niršanas aparātus, zemūdenes un modernas pētīšanas ierīces. Amerikāņu galvenā interese esot veltīta varam, svinam un sudrabam, kas, kā domā, lielā vairumā atrodoties zem jūras. Bez tam jau noskaidrots, ka Kalifornijas un Luizianas piekrastē zem jūras ir naftas krājumi, kas tālu pārspēj visus līdz šim pazīstamos un spētu nodrošināt pasaules apgādi ar degvielām vairāk pat uz vairākiem gadu simteņiem. Ar ultraskaņas un atbalss aparātu palīdzību jau tagad iespējams diezgan viegli analizēt iežu sastāvu zem jūras dibena. Tur atrodamo bagātību iegūšana ievērojami pārkārtotu visas pasaules saimniecību. NZ

Negaidīts „atradums"

Par neparastu gadījumu ziņo „Neue Zeitung". Kāda Ķiles iedzīvotāja, kas sērojusi par tikko saņemtu ziņu, ka viņas otrs vīrs kritis vienā no pēdējām otra pasaules kara kaujām, tai pašā dienā sastapusi dīvaina izskata vīru, satrūkusies, metusies tam klāt un skūpstījusi viņu. Tas bijis viņas pirmais vīrs, kas pazudis pirmā kara laikā un tikko atgriezies no Sibirijas.

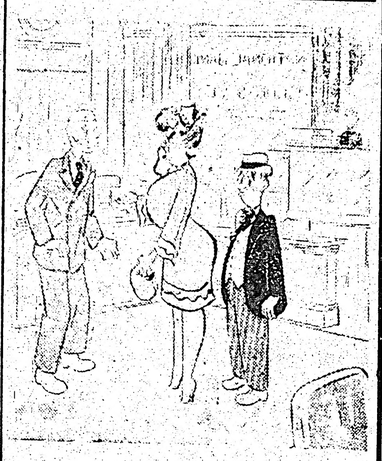

ĢIMENES SASKAŅA

„Mēs vēlamies abi atvērt kopīgu kontu: iemaksas uz viņa vārda, izmaksas — uz mana."

The American

ARDŽENTIJA, KASABLANKA, KAIRA, TEHERANA

IZVILKUMI NO TĀM NODAĻĀM ELIOTA RUZVELTA GRĀMATĀ PAR VIŅA TĒVU PREZIDENTU FRANKLINU DELANO RUZVELTU, KUR ATTĒLOTAS LIELĀS KARA LAIKA KONFERENCES

(4. turpinājums)

Tai pēcpusdienā ieradās Degols, dzēra tēju ar Žiro, devās uz Miradoras viesnīcu runāt ar Čerčilu. Tad sagatavoja skatuvi viņa apspriedei ar tēvu.

Viņš ieradās ar drūmiem mākoņiem ap augsto pieri. Viņi runāja 30 minūtes, tēvs laipni un pieklājīgi, Degols iespīdīgs. Te tipisks piemērs. Tēvs: „Esmu pārliecināts, ka varēsim palīdzēt jūsu lielajai zemei tās likteņa atjaunošanā."

Degols: (Nesaprotams rūciens).

Tēvs: „Un varu apliecināt jums, ka mana zeme uzskatīs piedalīšanos šaī uzdevumā par pagodinājumu."

Degols: (Rūciens) „Ļoti laipni, ka jūs to sakāt."

Kad šāda veida saruna bija galā, garais francūzis atlieca augumu no krēsla un soloja uz durvīm. Dažas minūtes vēlāk iekšā iesprāga Čerčils. Kādu stundu viņi salīdzināja piezīmes par sarunām, kas katram bijušas ar Degolu. Likās, ka Degola izturēšanās nav tēvu iespaidojusi. Esmu pārliecināts, ka viņš atzina, ka tā gluži vienkārši saskanēja ar to, ko viņš jau pats agrāk bija par šo vīru domājis.

„Kas bijis, bijis," teica tēvs. „Mēs esam ar šo lietu gandrīz galā. Degolam un Žiro jādod vienādas tiesības valdības sastādīšanā. Kad valdība sāks darbotiess, franču demokratija spers pirmo soli. Gan Francija pati lems par to, kam jānotiek ar Degolu un Žiro. Tā vairs nebūs mūsu darīšana."

Kad Čerčils un pārējie bija aizgājuši, tēvs runāja par Franciju un tās nākotni. „Zini, nemaz nerunājot par faktu, ka sabiedrotiem būs jāuztur militāra kontrole franču kolonijās Ziemeļafrikā vēl gadiem, nemaz neesmu pārliecināts, ka vispār būtu pareizi atdot Francijai viņas kolonijas jebkad, iekāms negūsim skaidrību par to, kā tā plāno viņas pārvaldīt."

„Bet, tēt! Kolonijas taču pieder Francijai . . . Kā tad mēs varam runāt par to neatdošanu?"

„Kāpēc tās pieder Francijai? Kāpēc Maroka, ko apdzīvo marokāņi, pieder Francijai? Vai Indokīna? Tagad to pārvalda japāņi. Kāpēc japāņiem bija tik viegli to iekarot? Indokīnas iedzimtie bija tik apspiesti, ka tie domāja: būs labāks par franču virskundzību!"

„Jā, bet . . ."

„Es runāju par jaunu karu, Eliot. Es runāju par to, kas notiks, ja mēs pēc šī kara ļausim miljoniem atslīgt tai pašā pusverdzībā! Nedomā, ka šobrīd Klusā okeanā mirtu amerikāņi, ja angļi un franči un holandieši nebūtu bijuši tik tuvredzīgi. Vai ļausim tiem to atkal atkārtot?"

Es teicu: „Kad būs noorganizētas Apvienotās Nācijas, vai tad tās varētu pārņemt kolonijas? Ar mandāta tiesībām?"

„Tas ir tas, par ko domāju. Kad būsim uzvarējuši karu, tad darīšu visu, kas manos spēkos, lai ASV nekādā veidā neatbalstītu britus viņu imperiālistiskās tieksmēs."

Sestdienas launagā piedalījās tikai Harijs Hopkinss, Čerčils, tēvs un es. Šai launagā dzima fraze „kapitulācija bez noteikumiem". Tēvs to izteica, Harijs tūlīt uztvēra to un izskaidroja, Čerčils brīdi pārdomāja, tad sāka smaidīt: „Lieliski! Varu skaidri iedomāties, kā Gebelss un visi pārējie sviegs! "

Tiklīdz tēva fraze bija akceptēta, viņš sāka domāt par tās iedarbību otrā virzienā. „Saprotams, paliek jautājums, kā uz to skatīsies krievi." Tad viņš pārdomādams atkārtoja pie sevis: „Kapitulācija bez noteikumiem! Skan tā, it kā pats krusttēvs Džo būtu to izdomājis."

Nākošā dienā, svētdienā, Žiro ieradās uz kritisko satikšanos ar Degolu. Tēvs tūlīt ķērās pie darba.

„Jums jāapsola mums, ģenerāl, ka jūs runāsit ar Degolu . . ."

„Ar to cilvēku! Viņš ir patmīlis! Man vajadzīgi tikai ieroči armijām, ko varu mobilizēt . . ."

„. . . jums jārunā ar viņu un jāizstrādā kopīgs plāns pagaidu valdībai. Diviem tādiem vīriem, kā jūs pats, ģenerāli . . ."

Pagāja trīsdesmit minūtes.

Beidzot: „Es saprotu, prezidenta kungs."

Kamēr viņi runāja, bija ieradies Degols un gaidīja ārpusē, hallē. Viņi durvīs aizdrāzās viens otram garām, kad Degols ienāca istabā.

Zeme bija sagatavota, bet primadonna joprojām gribēja, lai to lūdzas. Tēvs pārgāja uz stingrību un prasībām. Es izmuku no istabas un man sekoja Žiro.

Abi ģenerāļi stīvi raudzījās viens uz otru. Tēvs aicināja tos sarokoties, lai apzīmogotu paktu. Kā divi nikni suņi viņi sāka iet viens otram apkārt puslokā, tad isi un ātri sadevās rokas. Pa durvīm iesprāga Čerčils. Tēvs plati smaidīja.

„Mēs vienojāmies," Degols sacīja Čerčilam, „ka darīsim, ko varēsim, lai izstrādātu piemērotu darbības plānu," viņš brīdi klusēja, iekāms piebilda, „kopā!"

Žiro mēmi paklanījās.

„Nāciet!" sauca tēvs. „Fotografēsimies." Un visi četri izgāja terasē. Kamēr kameras klikšķēja, abi ģenerāli atkal sadevās rokām.

Pēc preses konferences kopā ar tēvu iegāju iekšā atvadīties.

„Nu," teica tēvs. „Mēs jau nu paveicām krietni daudz, bet man gribētos pārrunāt ar tevi vienu lietu, Eliot. Redzi, tas, ko angļi darījuši — darījuši jau simtiem gadu — ir un paliek tas pats. Viņi gudri un apdomīgi izraudzījuši sabiedrotos. Viņi vienmēr izpeld virspusē un tāpat valda pasaules tautas un ārgus ar saviem reakcionārajiem paņēmieniem. Šoreiz mēs esam viņu sabiedrotie. Vispirms Ardžentijā, vēlāk Vašingtonā, tagad Kasablankā esmu centies ieskaidrot Vinstonam, lai viņš neiedomājas, ka mēs atkal palīdzēsim viņam saglābt viduslaicīgo britu imperijas ideju."

3. Kairas konference

Kad novembris kļuva aukstāks, sāku gudrot, kad reālizēsies tēva plāni par „trīs lielo" satikšanos. Tad saņēmu slepenu ziņu no ģenerāļa Bedela Smita, lai dodos uz Oranu satikt kādu „svarīgu personu."

Šoreiz tēvs nelidoja, bet ieradās ar kaujas kuģi „Iowa". Jūras ceļojums bija darījis viņam labu, viņš bija atpūties un spraigs. „Tagad apspriedīsimies Kairā," viņš stāstīja, „bet pēc tam Teherānā. Vispirms satikšos ar Čangu, tad ar krusttēvu Džo."

Pēc īsas atpūtas Oranā, tēvs lidoja uz Kairu. Es sekoju dažas dienas vēlāk. Kairā, tāpat kā Kasablankā, konferences rajons bija nosprostots ar dzelonstieplēm. Tēvs apmetās vēstnieka Kerka vasarnīcā. Čerčils un Čangkaišeks apmetās tuvējos namos.

Kad ierados Kerka vasarnīcā, tēvs vēl bija gultā, viens pats brokastodams. Viņš izskatījās atpūties. Jautāju viņam, kas te notiek.

(Turpinājums sekos)

Sludinājumi

LSK ESLINGENĀ

Ūlanda ielā pienākuši un saņemami šaiņi šādām personām: Leontinei **Palmanei** (Vircburgā), Johanam **Jakobsonam** (Nolferdingā) un Lūsti **Vallastei (Kleinhenbachā).**

L. Grīzes ļaudze! Lūdzu uzdodiet savu tagadējo adresi **M. Kalējai:** (13b) Mühldorf/Inn, Siedlung Eichfeld 12. 143

Par **Kārli Kazaku,** dzim. Mujānu pag., un **Kārli Ūdri** no Rīgas, kuri 1944. g. jūlijā atradās Dachavas-Allachas konc. nom., ziņas lūdz **M. Ozola:** (13a) Fischbach b. Nürnberg, DP Centre. 142

Sievu **Valiju Rozi** dz. Beķeri, dz. 31. VII. 1907. g., meitiņu **Ivonnu** un bij. leģ. **Eduardu Eichertu,** dz. 1910. g., no Rīgas meklē **Harijs Roze:** c/o Ozols Rašunda, Stockholm, Hasselstigen 6 II, Schweden. 132

Ziņas par 15. div. 34. p. kr. **Gunāru Blūmbergu** no Ikšķiles, dzim. 18. IV. 26., lūdz brālis **Elmārs Blūmbergs:** (24) Eitin i. Holst., Baltic DP Camp. 119

Draugus, radus un paziņas meklē **Georgs Belikjancs** no Rīgas: (13b) Jettingen/Schwaben, Hauptstr. 389. 134

Raimondu Vaļuku, dzim. 29. X. 1925. g., no Embutes pag. meklē vecāki. **K. Vaļuks:** (21a) Greven (Westfalen), Kettelerstr. 15. 116

„LATVIJAS" ABONEMENTS,

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks.), maksā RM 5.— mēnesī; pasūtinot kollektīvi vairāk par 3 eksemplāriem — RM 4.— mēnesī par eksemplāru. Sludinājumu maksa: RM 2.— par vienslejīgu iespiedrindu vai tai atbilstošu telpu; piederīgo meklēšanas sludinājumi līdz 4 rindām — RM 4.—, garāki par 4 rindām pēc parastā tarifa.

Abonementu pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai", (13b) Günzburg/D., Bürgermeister - Landmann - Platz 7.